

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik
Tone Maslo — Tiska Celjska tiskarna — Ured-
ništvo: Celje, Titov t. 1 — Pošt. pred. 125 —
Telef.: uredništvo 24-25, uprava 25-25 — Tek.
rač. 639-T-230 pri NB FLRJ v Celju — Letna
naročnina 500, polletna 250, četrtletna 125
dinarjev. — Izhaja vsak petek — Poština
plačana v gotovini — Rokopisov ne vračamo

Smernice letne konference SZDL za bodočo celjsko komuno

Na podlagi poročila in razprave na današnji konferenci ugotavljamo izredne uspehe našega političnega in državnega vodstva na zunanje političnem torišču, kakor tudi v notranjem političnem in gospodarskem razvoju naše domovine ter se enodušno strinjamo z načeli te politike, ki so usmerjeni za ohranitev miru na svetu, za dvig gospodarske moči in razvoja ter demokratizacijo javnega življenja, kot poročstvo za dvig splošnega blagostanja delovnih ljudi.

Konferenca nadalje ugotavlja, da so terenske organizacije, kakor tudi mestni odbor SZDL, v pretekli dobi znatno izboljšale in razširile svoje delo v smislu mobiliziranja množice za politične, gospodarske in kulturne probleme. Organizacije SZDL so reševale vprašanja z vidika širših perspektiv, izboljšale so organizacijsko obliko in metodo dela ter s tem utrdele pozicije in vlogo SZDL v današnjem družbenem življenju.

Za nadaljnje še plodnejše delo daje konferenca SZDL za celjsko komuno naslednje smernice:

S sistematičnim delom je potrebno poglobiti interes množice za zunanje politične dogodke, posebno pa skrbeti za njihovo pravilno razlago s posebnim poudarkom na vlogi, ki jo danes ima naša država v zunanje politični areni.

Pri poglobljanju socialističnih odnosov v našem gospodarstvu morajo naše organizacije usmeriti svoje delo v čim širšo mobilizacijo delovnih ljudi za obravnavanje in pravilno reševanje vseh gospodarskih problemov.

Posebno naj SZDL aktivno posega v borbo za povečanje storilnosti dela, ki je osnova za dvig življenjske ravni. Imperativna potreba je, da organizacije SZDL najaktivneje delujejo pri vzgoji in usposabljanju organov delavskega upravljanja našega gospodarstva.

Dolžnost SZDL je, da novi tarifni sistem, ki temelji na nagrajevanju po storilnosti, vsesplošno tolmači našim množicam, skrbí za njegovo pravilno izvajanje in dosledno pobija poskuse njegovega izkrivljanja v korist posameznikov. Dosledno se moramo boriti proti vsemu negativnemu škodljivstvu v gospodarstvu, posebno proti partikularizmu, šovinizmu, lokalizmu in monopolizmu in

vsem pojavom, ki vnašajo z navijanjem cen inflacijske tendence na naš trg.

Člani SZDL naj s povečano budnostjo aktivno preprečujejo gospodarski kriminal, ki poleg gospodarske škode kvarno vpliva tudi na našo družbeno moralo. Ustvariti je treba mnenje javnosti, da storilci občinijo družbeni prezir. Vzgojati moramo naše ljudi, da bodo imeli pravilen odnos do splošnega ljudskega premoženja. Gospodarski kriminal ni samo osebno okoriščanje, temveč vsako okoriščanje neke gospodarske organizacije ali drugih enot na račun skupnosti.

Da bi popravili dosedanje stanje glede aktivnega udejstvovanja delavcev v SZDL, je potrebno čim več delavcev vključiti v vodstvo in v aktivno delo naših organizacij.

Z gledišča razvoja industrije in komun je potrebno pravilno tolmčiti družbene plane, upoštevajoč pri tem medsebojno odvisnost družbenega plana podjetij, komun, republike in federacije. Spričo pokazane potrebe za dvig naše kmetijske proizvodnje je potrebno krepiti socialistične odnose na vasi prvenstveno z usmerjanjem delovanja kmetijskih zadrug.

SZDL naj aktivneje sodeluje pri izboru organov družbenega upravljanja in usmerjanju njihovega dela. Le tako bo lahko SZDL izvršila svojo vlogo pri reševanju problemov na polju socialne politike, zdravstva, prosvete in kulture ter zlasti pri mobilizaciji in vzgoji mladine. Hkrati pa mora SZDL posvetiti večjo pozornost tudi ženskem vprašanju.

Pri obdelavi gospodarskega, političnega, prosvetnega, kulturnega in mladinskega vprašanja mora SZDL zaostri borbo nad škodljivim vplivom klera, ostankom misticizma in konservativnosti, ki so še usidrane v ostankih malomeščanske miselnosti. Pri tem delu morajo organizacije mobilizirati vse razpoložljive oblike za dvig kvalitete političnega dela.

Za čim boljše reševanje aktualnih vprašanj z vseh področij je potrebno povečati iniciativno množico z zbori volivcev in z vzgojnimi predavanji raznih društvenih organizacij.

Ena glavnih nalog SZDL je nadalje, da organizacije streme k temu, da vključijo v SZDL vse volivce.

X. SKUPNA SEJA OKRAJNEGA ZBORA IN ZBORA PROIZVAJALCEV

Okrajni družbeni plan in proračun sprejeta

V četrtek, dne 31. marca je bila v dvorani Narodnega doma v Celju skupna seja okrajnega zbora in zbora proizvajalcev, ki jo je vodil predsednik OLO tov. RIKO JERMAN. Na seji je bilo navzočih 139 odbornikov obeh zborov, kot gosta pa sekretar Okrajnega komiteja in zvezni ljudski poslanec tov. FRANC SIMONIČ in sekretar Okrajnega odbora SZDL tov. JAKOB ZEN. Glavni točki dnevnega reda sta bili poročilo o delu administracije OLO, ki ga je podal tajnik OLO tov. JOŽE PIKL ter poročilo o delu okrajnega sveta za notranje zadeve. Poročal je predsednik sveta tov. HILBERT KAMILO. Kljub temu, da bi o poročilih, zlasti pa o poročilu dela sveta za notranje zadeve, lahko odborniki mnogo razpravljali, je bila razprava — verjetno zaradi pomanjkanja časa — dokaj skromna.

Po skupni seji obeh zborov sta bili ločeni seji okrajnega zbora in zbora proizvajalcev, na katerih so razpravljali o okrajnem družbenem planu in proračunu za letošnje leto. Po razgibani razpravi so odborniki družbeni plan in proračun z raznimi popravki in dopolnili sprejeli.

PREMALO STROKOVNIH KADROV

Tajnik OLO, tov. Jože Pikl, je v poročilu o administrativnem delu okrajneje dejal, da je na okraju zaposlenih 171 uslužbencev. Med njimi je 31 honorarnih, večina strokovnjakov, ki urejujejo agrarne, invalidske in statistične posle. Kljub temu, da OLO nudi uslužbenecem veliko strokovno pomoč s pripravljenimi tečaji, še vedno primanjkuje strokovnih kadrov. Od uslužbencev je vsega 17 z visoko strokovno izobrazbo, 37 pa s srednjo, 69 z nepopolno

in 11 z ljudskošolsko izobrazbo. Administracija v občinskih odborih se je izboljšala, vendar se še dogaja, da občinski odbori zamujejo roke in s tem zavirajo delo okrajnega odbora. Dogajajo se tudi primeri, da sprejemajo razne prošnje ali pa izdajajo potrdila brez predhodno plačanih taks, kakor predvidevajo zakoni in predpisi. Zaradi pomanjkanja inšpekcijskega osebja je bilo lani finančno pregledanih le 27 občin in 2 zavoda.

v opadanju, vendar pa je škoda povzročena skupnosti mnogo večja. Predlanskim je bilo odkritih 419 primerov gospodarskega kriminala, lani 138, toda škoda gre v težke milijone (44 milijonov din). Kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost je bilo predlanskim 33, lani 40, v letošnjem letu pa že 25. Škoda, ki je lani nastala zaradi poneverb, zlorabe uradnega položaja, malomarnosti in ponareditve dokumentov znaša 27 milijonov din. Zanimivo je dejstvo, da so pri tatvinah, utajah in poneverbah sodelovali delavci manj, veliko bolj pa ljudje na vodilnih mestih, ki imajo do-

kaj dober standard. Tu gre predvsem za ljudi, ki se kažejo na zunan kot dobri državljani, na znotraj so pa sovražniki naše stvarnosti.

Na splošno je opaziti, da se še premalo spoštuje družbena lastnina, saj se mnogi po naših kolektivih še ne zavedajo, da s takimi dejanji škodujejo le sami sebi. Sindikalne podružnice in de-

Nadaljevanje na 3. str.

Republiški plenum

V dvorani hotela Evrope v Celju je bilo preteklo nedeljo plenarno zasedanje Gasilske zveze LRS, kjer so bili navzoči delegati okrajnih gasilskih zvez, predstavniki Državnega sekretariata za notranje zadeve, zastopniki RK in Državnega zavarovalnega zavoda ter drugi. V referatih, kakor tudi v razpravah so zastopniki gasilstva obravnavali važna vprašanja gasilske organizacije v Sloveniji. Pri nas je do danes registriranih 1315 prostovoljnih gasilskih društev s skupno 63.905 člani. Mnoga od teh društev delujejo zelo uspešno, imajo lepo urejene gasilske domove s potrebnimi orodijem. Vsekakor pa je v Sloveniji še okrog 200 društev brez gasilskih domov.

V razpravi so se delegati dalj časa pomudili pri vprašanju vključevanja mladine v gasilske organizacije. Od skupnega števila vseh članov je danes v operativni gasilski službi samo 6000 mladincev in mladink. Čeprav so gasilske organizacije v zadnjih dveh letih sprejele precej novih članic, število

Gasilske zveze Ljudske republike Slovenije v Celju

žensk v gasilstvu še vedno ni zadovoljivo. Zato bodo morala gasilska društva v bodoče temu vprašanju posvetiti več pozornosti, da bodo s pestrejšimi oblikami dela pritegnila v organizacijo več mladine.

Mnoga gasilska društva na terenu pogrešajo tesnejšega sodelovanja s ostalim prebivalstvom, ki bi jim lahko pri obveščevalni in alarmni službi nudilo izdatno pomoč. V hribovitih predelih so prebivalci dostikrat žrtve požara, največ zaradi pomanjkljive organizacijske službe in zaradi oddaljenosti terena. Ker si tu gasilci ne morejo pomagati z motornimi brizgalkami, bi kazalo v bodoče organizirati po takih krajih gasilske trojke, ki bi v slučaju požara le bile pri roki z osnovnimi gasilskimi potrebščinami in pomagale ljudem pri požarni nevarnosti.

Delegati prostovoljnih gasilskih društev so s plenuma poslali predsedstvu SZDL Slovenije resolucijo z željo, da bi se vsi gasilci v LRS kolektivno vključili v SZDL.

Vpliv organizacij SZDL v Celju se mora čutiti daleč preko meja bodoče celjske komune

Organizacije SZDL v Celju postajajo vedno močnejši družbeni činitelj

Preteklo nedeljo dopoldne je bila v prostorih hotela »Savinje« v Celju letna konferenca SZDL za bodočo celjsko komuno. Poleg 200 delegatov so bili navzoči tudi predsednik Okrajnega odbora SZDL v Celju tov. Franc Simonič, tajnik Okrajnega odbora SZDL tov. Jakob Zen, predsednik Okrajnega ljudskega odbora Celje tov. Riko Jerman, predsednik LOMO Celje tov. Fedor Gradišnik, predsednik odbora SZDL bodoče štajerske komune tov. Podvratnik, predsednik odbora SZDL bodoče žalske komune tov. Kovač, predstavniki celjske garnizije in drugi. Po poročilu predsednika Občinskega odbora SZDL za bodočo celjsko komuno tov. Olge Vrabčič je sledila plodna razprava.

Konferenco so pozdravili pionirji prve četrti iz Celja, delavci TEP v Celju, v imenu pripadnikov celjske garnizije pa je konferenco pozdravil major JLA tov. Tomo Petrovič. Zvezni ljudski poslanec tov. Franc Leskošek pa je konferenci poslal pozdrave z željo za uspešno delo konference.

Delegati so izvolili 25 članski odbor in 3 članski nadzorni odbor ter sprejeli sklepe za še uspešnejše delo.

Organizacije SZDL v Celju so v preteklosti dosegle pomembne uspehe

Predsednik Občinskega odbora SZDL v Celju tov. Olga Vrabčičeva je v svojem poročilu poleg splošnih znanj in notranje političnih uspehov orisala delo in uspehe organizacij SZDL v Celju.

Ko je govorila o komunah, je dejala, da bo združitev občin Store, Skofja vas in Smartno s Celjem odstranila vse ovire za gospodarski in kulturni dvig bodoče celjske komune. Celje se bo še bolj povežalo s svojim zaledjem ter mu tudi v vseh ozirih pomagalo. Celjska komuna bo merila 13.350 kvadratnih kilometrov in bo štela 36 tisoč prebivalcev, od tega 8.698 delavcev. Gospodarsko bo zelo močna, saj bo njeno gospodarstvo ustvarilo letno 5,5 milijard din narodnega dohodka, ali 154 tisoč din na prebivalca. Ta dohodek bo ustvarila največ industrija (85%), medtem ko bo kmetijstvo ustvarilo le 4% narodnega dohodka. Naloga organizacij SZDL bo, da bodo s svojim političnim delom pripravljale pot za čim uspešnejše delo komune. Osnovna naloga organizacij SZDL bo, da bodo vložile še več naporov za okrepitev organov družbenega upravljanja za čim boljše kvaliteto dela organov ljudske oblasti ter za čim

večjo iniciativo državljanov na zborih volivcev.

V tem oziru so naše organizacije dosegle že znaten napredek, saj je občinski odbor pri svojem delu zajemal širšo problematiko, kvaliteta sej se je izboljšala in odborniki so večinoma na sejah aktivno sodelovali in končno premagali pojmovanje, da je odbornik samo zastopnik svoje volivne enote. Kvaliteta zborov volivcev se je izboljšala in so bili le-ti razmeroma dobro obiskani. Organizacije SZDL se bodo morale truditi, da bodo zbori volivcev še boljši in bolj obiskani. Tudi družbeni organi v prosveti in zdravstvu so dosegli že lepe uspehe.

Kljub doseženim uspehom v krepitvi organov družbenega upravljanja, pa se kažejo pomanjkljivosti, katerim bodo morale organizacije SZDL posvetiti večjo pozornost. Premalo so organizacije pobijale škodljive lokalistične in druge pojave, ki se javljajo v naših podjetjih. Še vedno je premalo delavcev vključenih v aktivno delo v organizacijah SZDL. Organizacije ZK in sindikalne podružnice pa so premalo storile, da bi se stanje v tem pogledu izboljšalo.

Ko je gov. Olga Vrabčičeva govorila o uspehih v našem gospodarstvu, je poudarila, da se bodo morale organizacije SZDL bolj poglobljati v gospodarske probleme svoje komune, kakor tudi vse države. Predvsem se bodo morale bolj odločno spoprijeti z vrsto negativnih in sovražnih parol. Med nje spada šovinistična parola, češ da je Slovenija zapostavljena. Pri teh in sličnih parolah gre za prodor reakcionarne miselnosti in organizacije SZDL bodo morale bolj odločno posegati v borbo proti takim stališčem, ki predstavljajo napad na našo socialistično skupnost in socialistična načela.

Ko je govorila o gospodarskem kriminalu, je gov. Vrabčičeva poudarila, da imamo opraviti z zelo nevarnim poja-

vom za našo socialistično družbo. Kljub številčnemu padcu teh primerov je v porastu škoda nanessena gospodarstvu. Predlani je znašala škoda zaradi gospodarskega kriminala nekaj nad 11 milijonov din, lani pa je ta številka na-

rasla kar na 21 milijonov din. Naloga organizacij SZDL je pri odkrivanju tega kriminala ogromna, seveda morajo organizacije nakazovati tudi pot in način za likvidacijo teh pojavov. Prav tako morajo naše organizacije bolj odločno pomagati delavskim svetom in sindikalnim podružnicam pri uvedbi novega tarifnega sistema ter paziti, da se bo ta sistem tudi pravilno izvajal.

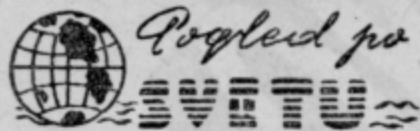
Na zaključku svojega govora je gov. Vrabčičeva dejala, da so organizacije SZDL od zadnje konference znatno napredovale ter da postajajo vedno pomembnejši družbeni činitelj. Vendar bodo morale organizacije vlagati še večje napore za dvig kvalitete političnega dela, tesneje se bodo morale povezati z raznimi kulturno-prosvetnimi in drugimi društvi ter jim pomagati pri izobraževalnem delu. Lep primer takega sodelovanja je Svoboda in organizacija SZDL v Gaberju, zaradi česar so tudi že vidni uspehi. Bolj sistematično kot doslej se bodo morale organizacije ukvarjati tudi z mladinskimi problemi, posebno še glede njene vzgoje.

Po poročilu je sledila živahna razprava, v kateri so delegati iznašali mnogo problemov z vseh področij našega družbenega življenja. Razprava je pokazala, da organizacije SZDL nudijo še premajhno pomoč prosvetnim društvom, katerih prireditve so večkrat brez vzgojne in kulturne vrednosti. Z vključitvijo širšega kroga delavcev v aktivno delo, bodo organizacije uspešneje vršile svojo družbeno funkcijo, saj bi delavci lahko ogromno pripomogli pri pojasnjevanju delavskega upravljanja in našega gospodarstva sploh. Razpravljali so tudi, kako vključiti žene v politično delo, o problemih mladine, ki ji je treba pomagati tudi z denarnimi sredstvi, o povezavi mesta z vasio, o regulaciji Savinje, o tarifni politiki, o povečanju članstva, o sovražnih dejanjih, zlasti o gospodarskem kriminalu, o tovarištvu in idejni enotnosti med članstvom, o delu društva prijateljev mladine v Celju ter o družinski vzgoji.

Svet za gospodarstvo pri LOMO Celje je razpravljal o družbenem planu za leto 1955

V terek popoldne je Svet za gospodarstvo in komunalo pri LOMO Celje na svoji seji razpravljal o osnutku družbenega plana za leto 1955. Predlog družbenega plana bo LOMO Celje dal na javno razpravo. Da bo lahko o tem razpravljalo čim večje število naših državljanov, bo družbeni plan v kratkem izšel v posebnem biltenu mestne občine Celje.

Naš list bo o osnutku družbenega plana pisal v prihodnji številki.

Ko je Voltaire strupeno ugotavljal, da človeštvo, kakršno je, zadostuje »najbolj neumna zemlja in najbolj neumno nebo«, je v pričakovanju revolucije tudi zapisal, da »bomo kmalu imeli novo nebo in nov svet, toda samo za dostojne ljudi.« Dvesto let po tem se človeštvo še vedno zviija v mukah, kako bi prišlo do boljše podobe, do novega, boljšega sveta. Pretekli teden je svetovna kronika odmevala od pričakovanj, da bo prišlo do ponovnega popuščanja in sporazumevanja, kajti le preko tega drži pot k relativni sreči človeštva.

Po ratifikaciji pariških sporazumov, ki jih le malokdo sodi kot trajno in pozitivno pridobitev, saj je nekaj dni pred njo Churchill protodušno grozil »s praznimi stolami«, na katerega bi Francije ne povabil več, kadar bi šle vesile na sejo o urejanju sveta, je dal Eisenhower pobudo za ponovne razgovore med Zahodom in Vzhodom. Začelo naj bi se s »sondažnimi« razgovori zunanjih ministrov, nato pa naj bi se pripravila konferenca »na najvišjem nivoju«, kakor ima navado reči Churchill. Prvi preizkusni kamen dobre volje veselil naj bi bila avstrijska državna pogodba, pri kateri je dala pobudo SZ. To sicer ne gre v račun niti Zahodu niti Zahodu Nemčiji, toda ker je na Eisenhowerjev namig o »sondažnih« pogovorih tudi Bulganin izjavil, da je SZ pripravljena na razgovore, je Avstrija zdaj na tapeti. Svet je skoraj že pozabil na njen čudni, neurejeni položaj, zdaj pa je prišla priložnost, ki ga utegne spremeniti. Teško si je sicer misliti, da bi zapadne sile pristale na umik svojih čet, na nevtralizacijo ali na to, da bi Avstrija bila tompovska država med Zahodom in Vzhodom, toda ponujeno roko je pred svetovno javnostjo vendarle težko odbiti. Na Dunaju se trije veleposlaniki že posvetujejo in morda bo cesarski Dunaj tudi gostil četverno konferenco.

Zahodna trojica po kljub dobri volji ignorira konferenco, ki se pripravlja v Bandungu. Francozi jo označujejo kot neuradno in brez pomena in se pritožujejo nad afriškimi ekstremisti, ZDA pa ni všeč, ker bo to že drugič, da LR Kitajska sodeluje na veliki mednarodni konferenci, ki zastopa poldrugo milijardo ljudi in bo skušala najti največji skupni imenovalec za celo vrsto držav, bo torej zelo koncilijantna in strpna: govorili bodo o mirni izrabi nuklearne energije, o kulturnem in gospodarskem sodelovanju, o sprejemu novih držav v OZN, o kolonializmu in rasizmu, torej o stvarih, v katerih so veslele precej drugačnih misli kakor svetovno javno mnenje.

Stališče od Bandunga pa ni edino, ki razkrinkuje neodkritost atomskih oborožencev: Anglija je pristopila k iraško-turškemu paktu in izjavila po svojem zunanjem ministru, da gre za vojaško sodelovanje proti agresiji. Egipt in Suez da zdaj v dobi atomske oborožitve nista več tako važna kakor Irak. Naj bo že to zgodba o listici in kislem grozdju, toda boj za zavezništvo na Srednjem vzhodu je vse prej kot miroljubna zadeva, saj izrabljajo prav vsa nasprotja med temi državami, da bi ojačali svoj blok in utrdili blokovno politiko. Tudi izredno stanje, ki je bilo oklicano v Pakistanu, je odraz te politike, prav tako razmere v Južnem Vietnamu, kjer vojske verskih ločin že oblegajo Saigon. Tu so se zdaj razodela nasprotja med Francijo in ZDA, ki v Vietnamu podpirajo najreakcionarnejše sile, Francija pa bi se rada držala ženevskega sporazuma. Nikamor tudi ne pride razorožitvena konferenca v Londonu, ki jo je demonstrativno zapustil Gromiko, razšla pa se kljub temu ni. Pričakujemo torej, da bo iz občutka, da se je vzpostavilo ravnotežje med Vzhodom in Zapadom, prišlo kljub vsemu do koristnih razgovorov med obema taboroma.

H koncu pridenimo še nekaj opomb od tu in tam: V Belgiji so doživeli izbruh klerikalnega terorja zaradi 13% znižanja državne podpore katoliškim šolam. Lahko bi z Lukrecijem in Amerikancem Cooperjem vzklili po latinsko: »Tantum haec religio potuit suadere malorum« — (Ta vera je povzročila veliko zla). V Guatemala so imeli čarovniški proces proti Monsonovi, sestri preganenega polkovnika, češ da je s čarovnijami stregla po življenju sedanjemu diktatorju Armasu. Kdo bi se čudil! Ze Rousseau je rekel, da se človek rodi svoboden, pa je vendarle ves v okovih. Čarovniški proces ni prav nič večja sramota, kot ostali »idilični« proces, kako je zrasla oblast yankeejev v deželi zlatih in srebrnih rudnikov: iztrebljanje domačinov, lov na zamorce in plačevanje za skalpe žena in otrok (bili so l. 1744 po 55 f. s.). — Seclba je v ZDA zmeteljarji precejšnjo pomoč in natovoril celo 10 ton težke vode za »madre patrias«. Pač pa ni bil zadovoljen s Kanado, ki se brani italijanskim izseljencev. Mikavno je vedeti, da bi raz sodeloval na četvrti konferenci, prav tako kakor Adenauer. Zato so nekateri mnenja, da bo ratifikacija šele rodila probleme velikega stila: Nemčija, ki se rada uesdla v naslanjaj veslele, kakor se je razodelo ob nedavni 140-letnici Bismarckovega rojstva. Nemčija, v kateri iz dneva v dan raste Krupp, l. 1950 še zaprti vojni zločinci, danes pa investitor velikih javnih del v 14 prekomorskih deželah! Nemčija, ki jo

Z OKRAJNE SKUPŠČINE ZB NOV CELJE Organizacija Zveze borcev mora v svoje delo vnesti vse probleme današnjega družbenega življenja

V soboto je bila okrajna skupščina ZB okraja Celje v prostorih hotela »Savinje«. Konferenca se je udeležilo veliko število delegatov iz vseh krajev celjskega okraja. V imenu Glavnega odbora ZB Slovenije se je skupščine udeležil tov. Kovačič-Efenko. Med vidnejšimi udeleženci so bili tudi sekretar OK ZKS, tov. Franc Simonič, predsednik OLO Soštanj, tov. Kristl in drugi.

Po izvolitvi komisij je podala poročilo o delu organizacije ZB NOV Celje, tov. Helena Borovšak.

Tov. Helena Borovšak je v svojem referatu zelo obširno nakazala probleme, s katerimi so se v preteklem letu organizacije ZB srečevale. Bilo je precej lepih uspehov, ki se kažejo predvsem v tem, da organizacije ZB vedno uspešneje rešujejo poleg svojih organizacijskih vprašanj tudi vrsto drugih političnih in gospodarskih problemov v svojih krajih. V lanskem letu so imele organizacije ZB veliko nalogo, ki so jih zelo uspešno reševale. Med najvažnejšimi je bila proslava »Štajerska v borbi«. Med manj uspešno delo je treba šteti skrb za razširitev organizacije. V ljudski revoluciji je sodelovalo nepremerno več ljudi kot jih je včlanjenih v organizacijah ZB. Po mnenju občinskih odborov ZB je izven organizacije še okoli 2.000 ljudi, ki so aktivno sodelovali v NOV, kot borci, aktivisti in sodelavci.

Pomanjkljivost se je v preteklem letu pokazala tudi pri vzgoji članstva, saj je bilo zelo malo sestankov, na katerih bi govorili o političnih problemih. Med najboljšimi organizacijami v tem pogledu so organizacije v Vojniku, Celju, Rečici, Vitanju, Zalcu in Stora. ki tudi drugače kažejo največ uspehov.

Zaenkrat organizacije okraja Celje in Soštanj še niso združene, pač pa je osnovan iniciativni odbor, ki dela na tem, da bodo oba okrajna odbora združili, čim bo sprejet nov zakon o razdelitvi Slovenije v nove občine in okraje.

Del svojega govora je tov. Helena Borovšak posvetila nalogam ZB NOV pri izvenarmadni vzgoji ljudstva. Ta komisija v preteklem letu ni izpolnila svojih nalog, čeprav so te med najvažnejšimi. Na tradicionalni NOV bi morali borci skrbeti za izvenarmadno vzgojo preko vseh mogočih društev od Ljudske tehnike, UROJ, DIT, Rdečega križa, mladinske organizacije, gasilcev, PAZ do raznih športnih organizacij. Temu vprašanju bodo v bodoče morali posvetiti veliko več pozornosti.

Komisija, ki skrbi za otroke padlih borcev, je imela veliko več uspehov. V okraju je okoli 1100 partizanskih otrok, ki skoraj vsi obiskujejo šole, nekateri pa so že v poklicih. 411 partizanskih otrok prejema redne štipendije od 1000 do 7000 din mesečno. Lani je bilo v drugi polovici leta za to porabljenih okoli 4.700.000 din, letos pa je v ta namen pripravljenih 10.000.000 din. Toda skrb za materialno plat partizanskih otrok še vedno ne zadošča. Treba bo posvetiti veliko več pozornosti politični vzgoji teh otrok. Organizacije bodo za posamezne otroke morale določiti skrbnike. »Ce je kdo upravičen, da prevzame od sedanjih generacij vodilne položaje v razvoju naše države, potem so za to najbolj poklicani otroci tistih borcev, ki so žrtvovali življenja«, je dejala tov. Helena Borovšak, ko je poudarila, da morajo biti partizanski otroci deležni vse skrbi, da bodo postali razgledani in patriotični člani naše družbe.

Vpliv SZDL v Celju se mora čutiti daleč preko meja bodoče celjske komune

Nadaljevanje s 1. str.

K besedi se je oglašil tudi tov. Franc Simonič, ki je med drugim dejal, da bo vloga organizacije SZDL v komuni še večja kot doslej. Vpliv delavskega razreda bo prišel še bolj do izraza, zato moramo vzgoji človeka posvetiti največjo pozornost, če hočemo doseči resnične socialistične odnose. Celje bo postalo središče, iz katerega bo morala iz-

spet postavljajo na noge, ne samo ZDA, marveč tudi Anglija, ki jo je nedavno tega obiskal tvorec nove nemške vojske Blank. Pravi, da zaradi ekserciranja, mondure in orožja, ki bo v štirih letih usposobil nemško vojsko za vsak manever. — Romunija je odpravila karte in rači iti drugo gospodarsko pot, pametnejšo in lažjo. Ce bo šlo! — V Alžiru je stopil v veljavo zakon o izrednem stanju, ki ga je izglasovala francoska zbornica (s 379 glasovi proti 279). Faure bi rad uresničil zamisel Mendès-Francea o »Francoski zvezi« po vzorcu Britanske skupnosti (Commonwealth). Dobil je enaka pooblastila, uporablja pa nekoliko drugačna sredstva. Dokler pa bo za francosko vladajočo plast alžirsko gibanje sponono samo na »banditih in kriminalcih«, ki so zbežali iz gore, toliko časa reševanje francoskega imperija ne bo na pravi poti. — Portugalska se je odločila za ojačanje garnizij v Goi, ker procesije niso pomagale. To se zdaj še lahko reče. Voltaire pa se je v svojih napadih zoper take oblasti, kakršni so še danes na Portugalskem, moral skriti vsega skupaj za 137 psevdonimov.

T. O.

Nadalje je tov. Helena Borovšak govorila o delu komisije za borce. Le-ta je reševala najrazličnejše prošnje bivših borcev in njih svojcev pri uveljavljanju njihovih pravic. Mnogi so bili tudi deležni materialne pomoči. Veliko več kot doslej bo treba skrbeti, da bodo bivši borci lahko dosegli boljša delovna mesta s tem, da jim bo vsestransko zagotovljena pomoč za njihovo izpolnjevanje. Tudi nadaljnje šolanje je treba omogočiti bivšim borcem. S tem bo socialni problem borcev za stalno rešen. Zlasti se bodo morala za ta vprašanja zanimati gospodarska podjetja, ki doslej niso vselej imela pravičen odnos do bivših borcev. Tudi za zdravstveno stanje se bodo morale organizacije bolj brigati. Sploh morajo osnovne organizacije večkrat pretresati položaj in življenje članov ZB, da le-ti ne bodo prikrajšani ali celo zapostavljeni.

V nadaljevanju je tov. Borovšakova govorila, da je že skrajni čas, da organizacije ZB dokončno zberejo vse potrebne podatke in zgodovinski material iz NOV. Treba je končno nekaj ukretniti, da zbran zgodovinski material iz NOV v Mestnem muzeju ne bo več stisnjen v enem samem prostoru in da dobi nove prostore ter tudi stalno osebje, ki bo še naprej zbiral in čuvalo zgodovinske dokumente. O partizanskih grobovih bodo morale organizacije voditi več računa. Grobovi morajo biti stalno negovani, prav tako tudi spomeniki.

V razpravi so udeleženci skupščine govorili tudi o postavljanju spomenikov žrtvam fašizma, o potrebi reforme šolstva, o pomoči partizanskim krajem in še o številnih drugih problemih.

Uspel plenum mladine celjskega okraja

V soboto in nedeljo, 2. in 3. aprila so se zbrali v Dobrni zastopniki mladinskih komitejev celjskega okraja in pregledali, kakšno je stanje v mladinskih organizacijah na vasi ter po industrijskih središčih. Podrobna analiza življenja vask in industrijske mladine je pokazala, da čaka mladinske komiteje in aktivne še mnogo temeljitje dela, bodisi organizacijskega, politično-ideološkega kot kulturnoprosvetnega. Izmed 127 mladinskih organizacij, jih je 47 na vasi, v njih je vključeno 1096 mladincev in mladink. Lani so imeli še 8 občin brez organizacij LM, sedaj je pa stanje boljše. Predlani je bilo 13 kmetijsko-nadaljevalnih šol, ob zaključku šol lani pa jih je bilo že 20 z nad 500 mladinkami in mladinci. Lani v jeseni jih je bilo predvidenih 24, žal pa v Laškem, Kozjem, Rimskih Toplicah in Preboldu niso prišli s poukom, ker je bilo premalo zainteresentov.

Mladina si zelo želi kulturnoprosvetnega izživljanja, če ga ne najdejo druge organizacije in društva, si ga najde mladina sama. Tako vodi v Trnovljah mladina Kulturno-umetniško društvo, čeprav jim delo ovirajo nekateri starejši vaščani. V Podčetrku ima mladina poseben aktiv v KUD. Take slučaje imamo tudi v industrijskih središčih v Libovjah in v Stora. Na Sladki gori pri Mestinju je v KUD včlanjenih 25 mladink in mladincev, v Kompolah

imajo svojo folklorno skupino pri KUD »Cvetke Jerinove«. V Celju ima mladina pri KUD »France Prešeren« svoj tamburaški orkester. Takih slučajev bi lahko našli še več. Ponekod pa mladine ne znajo zbrati in usmeriti k naprednemu delu.

Po izčrpnih poročilih sekretarja okrajnega komiteja tov. Friderika Gradišnika o stanju v mladinskih vrstah na vasi ter tov. Marijana Peterle o delu mladine v industrijskih središčih, je sledila živahna razprava, v kateri so mladinke in mladinci nakazali vrsto težav, s katerimi se borijo pri svojem delu pa tudi uspehe, ki so jih dosegli v vztrajnim delom.

V razpravo so posegli še gostje, tako sekretar okrajnega odbora SZDL tov. Zen, predsednik Sveta za ljudsko pravo tov. Aškerc, sekretar CK LMS Slovenije tov. Tone Kropovek, tajnik IOLPS okraja Celje tov. Uršič, sekretar okrajne Zveze Društva prijateljev mladine tov. Luznar in sekretar okrajnega komiteja ZKS tov. Simonič, ki so dali zbranim zastopnikom mladine bogata navodila za nadaljevanje požrtvovalnega dela. Osvetili so gospodarski in politični položaj ter nakazali, kje bi bilo treba še poprijeti,

OBJAVA

VSEM KMETIJSKIM GOSPODARSTVOM PRIVATNEGA SEKTORJA NA PODROČJU LJUDSKEGA ODBORA MESTNE OBČINE CELJE

Obveščamo vsa kmetijska gospodarstva — davčne zavezance privatnega sektorja, da je v smislu določil 33. člena uredbe o dohodnini U. l. FLRJ št. 56/53.

RAZGRNJEV RAZPORED DAVKA ZA LETO 1955

pri tujakšnji upravi za dohodek pri odmernem referentu in je dovoljen vpogled vsak dan od 8. ure do 12. ure dopoldne od 11. aprila do 28. aprila 1955. Zoper odmerjeni davek je vložiti pritožbo v 15 dneh po vpogledu oziroma po zadnjem dnevu razgrnitvenega datuma.

Vsa pojasnila in vse listine v zvezi z odmero davka na dohodek kmetijskih gospodarstev se dobijo v sobi 78. pri odmernem referentu. Pripominjamo, da je rok nepreklicen ter vabimo vse davčne zavezance na javni vpogled odmerjene dohodnine.

UPRAVA ZA DOHODKE
LJUDSKEGA ODBORA MESTNE OBČINE
CELJE

Tudi v Strmcu bodo postavili spomenik padlim borcem

V strmski občini je padlo med narodnoosvobodilno borbo 22 borcev in internirancev — veliko za kraj z 2.000 prebivalci.

Lansko leto v oktobru so člani ZB pričeli z začetnimi deli za postavitev spomenika padlim borcem. Na letošnjem občnem zboru dne 9. januarja pa je bil sprejet sklep, da bo postavljen spomenik po možnosti do občinskega praznika, ki ga bo strmska občina praznovala letos prvič dne 4. julija.

Ker v tem kraju razen zadruge ni družbenih gospodarskih organizacij, so člani ZB Strmec izvedli nabiralno akcijo lesa med kmeti. Nikjer, razen pri enem kmetu v Socki, ni bilo odpora — stodeset darovalcev lesa — kmetov je dokazalo, da znajo ceniti žrtve narodnoosvobodilne borbe. Pri sečnji lesa pa se je akcija nekoliko ustavila. Požrtvovalni predsednik ZB tov. Koprivnik Adolf je doslej s tov. Golobom Avgu-

Po stopinjah reševniških junakov

V počastitev spomina žrtv, ki so padle v hajki na Reševni 18. III. 1945, ko so Nemci obkolili II. bataljon Kozjanskega odreda in je okoli 100 borcev našlo junaško smrt, se bodo 16. in 17. aprila zbrali na reševniških hribih prebivalci vseh okoliških vasi, predvsem mladina, okitili grobove mladih junakov in obiskali Slemenškove in druge družine, ki so v času tega grozot nutili zavetišče našim borcem.

Okrajni komite LMS Celje organizira partizanski tabor; taborniki bodo preživeli noč od 16. na 17. april ob grobu Cvetke Jerinove in Dušana Laha. Po slušali bodo pripovedovanja iz borb na ših junakov iz NOB, posebno še o junaških borbah in smrti reševniških junakov. V nedeljo, 17. aprila bodo pohitele množice iz Celja, Stor, Kompol, Prožinske vasi, Sentjanja, Kranjc in Sentjurja na Reševno, da prisostvujejo žalni svečanosti ob grobu Cvetke Jerinove in Dušana Laha, kjer bodo sodelovali mladinski pevski zbori s celjskega učiteljskega, iz Stor in Sentjurja (gimnazijski zbori) ter godba na pihala iz Stor (Svoboda). ZB NOV bo poslal v Reševno in okolico partizanske patrulje, predvojaški centri industrijske mladine iz Celja in Stor pa bodo izvedli manever. Patrole bodo šle iz Stor in Sentjurja. Po komemoraciji bo pohod po stopinjah reševniških junakov na Slemen in v okolico.

Okrajni komite LMS Celje poziva vse borce, aktiviste, člane SZDL in ostalih množičnih organizacij, vse ljudi, ki se zavedajo, zakaj so padali naši borci in aktivisti, da se udeležijo pohoda v hribe okoli Sentjurja in Stor. Odhod iz Stor 17. IV. ob 7.30 izpred Zvezarne, iz Sentjurja pri Celju tudi ob 7.30 izpred železniške postaje. Na svidenje!

da se dosežejo v ideološko-politični, gospodarski in kulturnoprosvetni dejavnosti še boljši uspehi. Po tako pestri razpravi, v kateri so nakazali vrsto pomanjkljivosti pa tudi dobrih primerov pri delu z mladino na vasi kot v industrijskih središčih, internatih, menzah in delavnicah, so mladinci drugi dan zasedanja sestavili smernice za bodoče delo. Ugotovili so, da imajo redne komunske komiteje že v Celju, Laškem, Zalcu, Slov. Konjicah, Sentjurju pri Celju in Kozjem, medtem ko bodo v Smarju pri Jelšah, Rogasiki Slatini, Vojniku in Vranskem iniciativne komunske odbore sestavili v kratkem.

Na plenumu so sklenili, da bodo kmečko mladino vključevali v kmetijske krožke in zadruge, delavsko mladino pa v delavske svete in sindikalne podružnice. Mladino bo treba zainteresirati tudi, da bo bolj sodelovala v kulturno-umetniških društvih, Svoboda, knjižnicah, športnih in strelskih društvih. Vodstva mladine bodo posvečala posebno skrb, da bodo odvajala mladino od škodljivega vpliva alkohola itd.

S plenuma so poslali pozdravno brzojavko tov. Titu.

Zaradi nezgod v podjetjih je družba utrpela 123 milijonov din škode

O ČEM SO RAZPRAVLJALI NA SKUPŠČINI ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

Zavod za socialno zavarovanje v Celju je v preteklem letu utrpel že ustanovljene podružnice, na novo pa ustanovil podružnico v Zalcu, kmalu pa bo ustanovil tudi podružnico v Laškem. Za izboljšanje zdravstvene službe v okraju je zavod prispeval skupno 33 milijonov dinarjev. Zavarovancev je bilo konec leta 33.470. Težka je ugotovitev, da je bilo v preteklem letu 6217 manjših in večjih nezgod pri delu in da znaša izgubljeni narodni dohodek zaradi nezgod 123 milijonov dinarjev. Zaradi bolezenskih primerov je bilo v letu 1954 izgubljenih 398.608 delovnih dni. Ta izguba je enaka zaposlitvi 1330 delavcev preko vsega leta.

Odstotek bolnikov se je napram letu 1953 nekoliko znižal. Na kopališko-klimatskem zdravljenju je bilo lani 779 zavarovancev. Otroški dodatek doblja 11.105 upravičencev za 17.008 otrok. Za pokojnine in invalidnine 8891 upravičencev je bilo v preteklem letu porabljenih preko pol milijarde dinarjev.

Zanimiva je bila na skupščini razprava predsednika rep. skupščine za socialno zavarovanje Romana Potočnika, ki je govoril o vprašanju rehabilitacije naših invalidov. Omenil je na pr., da znane Fordove tovarne zaposlujejo 25% invalidov, katerih storilnost je za 4% večja od storilnosti zdravih delavcev. Osvetlil je pomen rehabilitacijskega centra v Laškem in važnost profesionalne rehabilitacije, da se invalidi omogoči izvrševanje novega poklica, kar pri nas ni toliko važno zaradi denarja kot zaradi obsežnega odnosa, ki mora v naši družbi biti vodilno merilo.

Delovni inšpektor tov. Franc Kleč je govoril o nujni potrebi po preventivnem delu, pri čemer je navedel kot značilnost, da imamo v našem okraju na stotine ljudi, ki po tovarnah skrbijo za material, dočim imamo le peščico uslužbencev, ki v podjetjih celjskega okraja skrbijo za delovnega človeka. Končno je skupščina sprejela vrsto važnih sklepov za pospeševanje varnostne zaštite pri delu in zdravstvene vzgoje med člani kolektivov. Priporočila je podjetjem, da ne odklanjajo zaposlitve delovnih invalidov, ki so se ponesrečili

(Nadaljevanje s 1. strani)

X. seja okrajnega zbora in zbora proizvajalcev

celjski sveti so storili odločno premalo za prevzgojo naših ljudi na tem področju. Pogosti so primeri, da sprejmejo v službo ljudi na odgovorna mesta, čeprav so bili že kaznovani zaradi gospodarskega kriminala. Tak primer je bil pri podjetju Sadje-Povrtina, ko je bil sprejet na vodilno mesto uslužbenec, ki je bil zaradi gospodarskega kriminala že kaznovan pa je v tem podjetju zopet povzročil škodo. Pri kmetijskih združenjih je dobra revizijska služba odkrila mnogo pomebnih in razmetanih z družbenim premoženjem, zato bi bilo treba okrepiti revizijsko službo tudi pri ostalih gospodarskih podjetjih. Revizorji se večkrat zadovoljujejo le z ugotavljanjem stanja, premalo pa so vztrajni pri odkrivanju kaznivih dejanj.

Lani je bilo odkrito 139 primerov mladinskega kriminala, kar predstavlja 6% vsega odkritega kriminala v preteklem letu. Med njimi je bilo 27% taktih, ki so že zagrešili kriminalna dejanja. Med obravnavanimi primeri je bilo največ premoženjskih deliktov, nekaj pa tudi prehodov čez mejo. Vzroki za tako stanje so predvsem premajhna skrb družbenih organizacij za mladino, slaba vzgoja, alkohol in neurejene družinske razmere.

Prekrški zoper javni red in mir so lani v primerjavi s predlanskim letom narasli za 25%. Vzrok za to je pijančevanje. Zato bi bilo potrebno okrepiti nočno varnostno službo ter povečati kontrolo po gostiščih, saj so še vedno pogosti primeri, ko pijanci dobe pijačo. Lani je bilo obravnavanih tudi nekaj primerov vedeževanja, širjenja izmišljenih vest, hazardiranja, beračenja otrok ter prostitucije, ki se javlja v glavnem kot postranski zaslužek. Tudi prodajalci preprog so se ukvarjali po hišah s tatvinami in raznimi špekulacijami, zato je LOMO izdal odlok, da je dopustno prodajanje preprog le na trgu. Lani so varnostni organi odkrili in zaplenili na območju okraja 24 pušk, 17 samokresov in 1 brezstrelko.

Sodnik za prekrške je lani obravnaval 6.230 zadev, največ prekrškov zoper javni red in mir. Zaradi pretepev, ki so najbolj pogosti pri vinjenih ljudeh, je bilo kaznovanih 940 oseb. Zaradi cestnoprometnih prekrškov je bilo kaznovanih 1158 oseb, zaradi sekanja gozdov brez dovoljenja 473 in zaradi sušmarstva 153 oseb. Zaradi neizpolnjevanja finančnih in drugih predpisov je bilo kaznovanih nekaj kmetov, zaradi prekrškov zoper zakon o verski skupnosti pa nekaj duhovnikov.

Lani je bilo registriranih na področju okraja okoli 100 službenih potovanj v inozemstvo, ki niso bila vedno opravičljiva, nekatera pa so celo imela značaj zasebnega izleta. Iz podjetij so odhajali ljudje v inozemstvo v večjem številu, mnogokrat pa tudi iz podjetij, ki niso registrirana za izvoz in nimajo stikov z inozemstvom. Taka potovanja so breme za našo skupnost, saj so lani podje-

v teh podjetjih. S skupščine so poslali Svetu za zdravstvo in socialno politiko LRS resolucijo o obupnem stanju v celjski polikliniki. Nujno je, da končno najdemo primerna sredstva za dograditev »Doma ljudskega zdravlja« v Celju. H. A.

Svojci umrlih in preživeli interniranci bodo obiskali Mauthausen

Glavni odbor Zveze borcev organizira skupaj z »Putnikom« skupinski obisk taborišča Mauthausen, ki bo trajal tri dni. V zvezi s tem je bil pri OO ZB Celje takoj sestavljen pripravljalni odbor, ki ga vodi predsednik OOZB tov. Helena Borovšakova.

Jasno je, da je ta obisk prvenstveno namenjen za tiste, ki so preživeli internacijo v tem taborišču, dalje najtorej svoji v taborišču umrlih internirancev, poleg teh pa še vodilni člani organizacij ZB. Zategadelj morajo organizacije ZB takoj pregledati svoje vrste in opozoriti vse prizadete o predstoječem obisku. To morajo storiti takoj, ker čas je zelo kratek, saj mora OOZB vse prijave s potrebnimi dokumenti za skupinski potni list dostaviti Glavnemu odboru ZB v Ljubljani že do 18. aprila.

Prepričani smo, da bo zelo malo prizadetih, ki bi ne želeli spet enkrat obiskati kraj mučenja in smrti svojih najdražjih. Ker so za nekatere stroški vendar nekoliko previsoki, saj skupaj znašajo okoli 8.000 din za osebo, naj v primeru potrebe organizacije prisostojijo na pomoč. OOZB je mnenja, da bi take ljudi, ki bi predvidenih stroškov sami ne zmogli, podprle organizacije ZB, SZDL in sindikalne podružnice pa tudi KZ. Podjetja bi lahko udeležbo bivših internirancev in svojcev padlih podprla tako, da bi jim ne odtegovala tridnevne izgube delovnega časa. Prepričani smo, da ta predlog oziroma priporočilo pri organizacijah ne bo naletel na gluha ušesa in da bodo po svojih močeh to potovanje podprli.

tja v ta namen izdala 10 milijonov 500 tisoč din.

Kmetijske zadruge večkrat uporabljajo svoja vozila, ki so namenjena za poljska dela ter prevažajo s traktorji ljudi na delo, čeprav niso registrirani v ta namen. Lani je bilo pri takih vožnjah 17 nesreč, pri tem 3 smrtni.

Nato so odborniki odobrili poročila za investicijske kredite Otkarni, Tovarni organskih barvil in Mlinskemu podjetju v Celju. Poročitvene izjave za te kredite je svoječasno izdal LOMO, vendar je bilo potrebno, da poročstvo prevzame okraj. Odobrili so tudi poročstvo za investicijska dela na posestvu Kmetijske šole v Sentjurju pri Celju in za dograditev zadržnega doma pri Kmetijski zadrugi Gotovlje, seveda s pogojem, da si lastniki kreditov sami preskrbe denar za jamstveni polog. Na seji so prevzeli poročstvo še za obratne kredite podjetju »Umetni kamen« v Rogški Slatini, Komunalnemu podjetju v Rogški Slatini, Knjižarni in papirnici v Zalcu, Volni Laško in Kmetijskemu gospodarstvu OZZ v Vojniku, ker smatrajo da je to ekonomsko utemeljeno. Potrdili so tudi zaključni račun za leto 1953.

Nato so na ločenih sejah razpravljali o družbenem planu in proračunu. Razprava je bila dokaj živa, na vprašanja odbornikov je odgovarjal predsednik okraja tov. Riko Jerman. Razpravljali so predvsem o nekaterih spremembah in dopolnitvah družbenega plana in proračuna, ki so nastale na podlagi predhodnih razprav. Šef uprave za gozdarstvo, inž. Knez, je pojasnil kriterij, po katerem je določena udeležba občin pri gozdnem skladu. Dokaj časa so razpravljali tudi o kriteriju, ki določa udeležbo občin pri dohodkih iz njihovega področja ter so ugotovili, da je ta kriterij pravično in pravilno določen. Za celjsko mestno občino pa so v družbeni načrt vstavili dopolnilo, da mestna občina na svojem področju lahko sama določa participacijo med LOMO in obrtnimi, gostinskimi ter komunalnimi podjetji. Na predlog odbornika iz Griž, ki je predlagal, da bi naj iz stanovanjskega sklada dodelili 6 milijonov din za dograditev petih stanovanj, občinske pisarne in prosvetne dvorane, so sklenili, da bodo o tem sklepali na eni prihodnjih sej, ko bodo o stanovanjskem fondu obširneje razpravljali. Ker je ta investicija rentabilna in ekonomsko zelo prepričljiva, je predsednik okraja tov. Jerman Riko predlog odbornika iz Griž podprl z zagotovilom, da bo treba iz stanovanjskega sklada to investicijo med prvimi financirati. Ko so izvršili še nekatere spremembe v proračunu in povečali subvencijo manjšim družbenim organizacijam in odboru za 10-letnico osvoboditve od 300 na 500 tisoč din iz proračunske rezerve, so soglasno sprejeli družbeni plan in proračun za letošnje leto. (O temeljnih načelih družbenega plana smo že pisali).

Tudi Celje nima dovolj zdrave in pitne vode

Ukrepi za zmanjšanje črevesnih nalezljivih bolezni v Celju

Med črevesne nalezljive bolezni spadajo tifus, paratifus, gripa in po zadnjih znanstvenih ugotovitvah tudi otroška paraliza. Širjenju teh bolezni predvsem pripomorejo slabe higienske razmere prebivalstva in nizka zdravstvena vzgoja. Slaba pitna voda iz vodovodov in defektnih vodnjakov, nezavarovana ali

onesnažena hrana, odpadki, muhe, defektna kanalizacija, neprimerni živilski in gostinski lokali, nepravilen transport živil, neurejena in pretesna stanovanja so objektivni vzroki za širjenje teh bolezni, subjektivni vzroki pa so v nizki zdravstveni zavesti prebivalstva.

Gibanje črevesnih nalezljivih bolezni v Celju je bilo do nedavnega na nezavidljivi višini, saj je mesto Celje do leta 1950 veljalo v tem oziru kot eno najslabših mest, kar nam svedokar ni bilo v ponos. Sebe v zadnjih letih se je stanje izboljšalo.

Čeprav bo morda komu neprijetno, moram vendar poudariti, da je bilo na področju mesta največ primerov teh bolezni v celjski bolnici, kjer so bile stalne hišne infekcije med osebjem in bolniki ter je od leta 1946 dalje registriranih 46 primerov tifusa oziroma paratifusa. Na energične ukrepe sanitarne inspekcije se je higiensko stanje v bolnici izboljšalo. Od leta 1951 dalje se pojavljajo v bolnici le sporadični primeri hišne okužbe. Tudi splošno higiensko stanje se je v bolnici izboljšalo, dogradili so nove objekte in asanirali so okoličico. Pravih epidemij črevesnih nalezljivih bolezni v Celju ni bilo, izvzemaš lansko epidemijo paratifusa v Storah.

Iz analize primerov črevesnih nalezljivih bolezni v zadnjih 2 letih se da sklepati, da gre v večini infekcij za neurejene higienske razmere. Ankete so pokazale, da oboleni izvirajo iz obrobni naselij mesta, kjer ni kanalizacije, ne vodovoda oziroma dobre pitne vode ter so splošno stanovanjske in higienske prilike slabe. Zato je posvetiti posebno skrb tako zvanim malim asanacijam.

Na splošno je oskrba ožjega mesta in naselij ob obeh vpadnicah v mestu s pitno vodo urejena. Mestna vodovoda v Vitanju in Medlogu sta v redu in voda ni bila nikoli onesnažena razen lani ob poplavi. Pitna voda se redno mesečno bakteriološko in kemično preiskuje. Vodovoda oskrbujejo nad polovico mestnega prebivalstva z vodo, ostali pa imajo manjše lokalne vodovode kot Lokovec in Zagrad ter vodnjake. Po štetju iz leta 1950 je 648 kopanih vodnjakov in 452 zabitih cevni vodnjakov, skupaj torej 1.100 vodnjakov, iz katerih se oskrbuje z vodo okoli 10.000 prebivalcev v obrobni predelih mesta.

Večina lokalnih vodnjakov ni higien-sko tehnično pravilno zgrajeno, skoro povsod so vodna onesnaženja od zunaj ter povečini manjkajo brezhibne črpalne naprave. Mnogi vodnjaki so preblizu gnojšč, kanalizacij in greznic, kar predstavlja stalno nevarnost za izbruh črevesnih nalezljivih bolezni. V letu 1950 je bilo za asanacijo teh vodnjakov skoro brezplačno razdeljeno nad 20 ton cementa. V letu 1954 je RK posredoval cement za male asanacije po znižani ceni in to delo bi morali nadaljevati.

Lani se je vodovodno omrežje izdatno razširilo v naselja Ostrožno, Dobrova in Lokovec. Na ta način so prišli do zdrave in pitne vode kraji, kjer ni dobre talne vode. Pojačal se je tudi dovod vode iz črpalne naprave v Levcu, ko so izmenjali tanjšo cev z večjimi.

V naselje Zgornja Hudinja, kjer se pojavlja endemični paratifus, je bil napeljan vitanjski vodovod. Nujno je treba povezati še ostale kraje z vodovodom, predvsem Trnovlje, Bukovžlak, Čret in Zagrad, kjer ni primerne talne vode. V Polulah grade lokalni vodovod hkrati z gradnjo nove šole. Vodovod v Zagradu je nepravilno grajen in je tudi sam izvir verjetno kraški pojav sosednjega hriba Stari grad in ni v zvezi s talno vodo Savinje. Ta voda je bakteriološko neprimerna, zato jo klorirajo organi vodovodne uprave.

(Konec prihodnjic)

7. april - Mednarodni dan zdravstva

Dne 7. aprila 1948 je bila ustanovljena Svetovna zdravstvena organizacija. Obletnico tega zgodovinskega dne praznujemo vsako leto kot svetovni dan zdravstva. Za letošnji Svetovni dan zdravstva so izbrali geslo »Zdrave vode — boljše zdravje«. Svetovna zdravstvena organizacija poudarja na podlagi dokazov, da je zdravje človeštva odvisno od zdravega in higiensko urejenega okolja.

Minulo je komaj sto let, kar so kolera, tifus, gripa in druge bolezni, katere povzroča onesnažena voda, uničevale ljudstva vseh kontinentov. Okoli leta 1850 se je začelo razdobje velikega zdravstvenega prebujanja. S pionirskim delom in z odkritji znanstvenikov, kot sta Pasteur in Koch, so bili položeni temelji veliki vidi v ljudskem zdravju. Ti veliki močje so odkrili, da je onesnažena voda izvor velikih epidemij raznih nalezljivih obolenj, katere terjajo na tisoče žrtv. Se leta 1937 je zaradi trenutnega zastaja v napravah za čiščenje vode v Croydonu pri Londonu izbruhnila strahotna epidemija tifusa. V Maršellu pa je leta 1943 zbolelo 839 oseb na tifusu, kar je povzročila nečista in okužena pitna voda. Posebna pozornost glede zdrave pitne vode je potrebna v krajih, kjer modernizirajo poljedelstvo, kjer se razvija industrija in kjer narašča gostota prebivalstva. Zlasti je potrebno zagotoviti zadostne količine vode za dom, za industrijo, za namakanje, za električno energijo ter rešiti probleme odstranjevanja odpadka iz naselij in industrije.

Po drugi svetovni vojni, ki je uničila mnoge vodovodne naprave in kanalizacije, je sledil nov val črevesnih bolezni. Val epidemij se je razširil od Sredozemlja do Baltika. Najhujše epidemije tifusa so izbruhle v Nemčiji, Poljski in Avstriji, kjer se ceni, da je leta 1947 zbolelo okoli 200.000 oseb za tifusom. Izvor teh epidemij so nezdružne in onesnažene vode. V zadnjih 8 letih pa so izvršili popravila na vodovodih in napravah za odstranjevanje odpadka in s tem so upadale epidemije nalezljivih bolezni.

Tudi v Sloveniji ni oskrbovanje z vodo na zavidljivi višini. Marsikdo bo dejal, da je Slovenija po svojem geografskem položaju dobro oskrbljena z zdravno pitno vodo, kar pa zdaleka ne drži.

Pred nekaj leti izvedena anketa glede vodne preskrbe prebivalstva v Sloveniji je pokazala naslednjo sliko: le 33,3% prebivalcev uporablja vodovode, okrog 41% vodnjake, 14,2% prebivalstva pa uporablja še studence in (v majhni meri) potoke, 11,5% pa vodo iz kapnic.

Stanje vodnjakov, kapnic in studencev v večini primerov ne odgovarja higienskim predpisom. Se težje je vprašanje naših vodovodov. Največje razširjanje za gradnjo vodovodov v Sloveniji je bilo v letih 1910—1914. Nadaljnje gradnje je preprečila prva svetovna vojna. Med obema vojnoma so dogradili dokajšnje število novih vodovodov, toda večinoma manjših. Po osvoboditvi pa je potrebno vode iz vodovodov skokoma narasla in tako presegle zmogljivost dotrajanih in zastarelih vodovodov.

Letošnji svetovni dan zdravstva ima namen pospeševati razumevanje za izboljševanje preskrbe z zadostno in zdravo vodo, da bo s tem odstranjena nevarnost raznih epidemij, ki jih povzročajo nezdružne vode.

TRGOVSKO PODJETJE VOLNA, CELJE

išče pisarniško poč

Pogoji: dovršena ekonomska šola z nekaj let prakse. Plača po tarifnem pravilniku. Delovni čas: čas trgovine. Nastop takoj.

Informacije pri upravi podjetja.

OPOMIN

VSEM DAVČNIM DOLŽNIKOM PRIVATNEGA SEKTORJA NA PODROČJU LJUDSKEGA ODBORA MESTNE OBČINE CELJE

Pozivamo vse davčne dolžnike na osnovi določil uredbe o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov ter v smislu 8. in 9. člena cit. uredbe Ur. list FLRJ 33/53

da poravnajo davčne dolgove

za leto 1954 in za II. akontacijo 1955, ki zapade 15. maja 1955. Dolgovi iz leta 1954 ter davčni dolgovi prve akontacije so že zapadli in bodo po preteku 8 dni prisilno izterjani v skladu z navodili citirane uredbe.

Ta opomin je splošen. Davčni zavezanci naj pravočasno poravnajo dolžne davščine, da se izognejo stroškom.

UPRAVA ZA DOHODKE
LJUDSKEGA ODBORA MESTNE OBČINE
CELJE

GROZDNI SOK

je zdrava osvežujoča pi-j
jača, ki ne sme manjkati
v nobenem gospodinjstvu!

CELEIA-SAD, CELJE

Dva primera, kako se v trgovini ne sme poslovati

SLABA STRAN REORGANIZACIJE TRGOVSKIH OBRATOV

Lanskoletna reorganizacija trgovskih obratov je prinesla gotove dobre strani, ne manjka pa tudi slabih strani. Po reorganizaciji so nastale samostojne trgovine, kjer so zaposleni samo 4 delavci oziroma še manj. V takšnem primeru odpade vsaka družbena kontrola, trgovina pa se včasih spremeni v čisto privatno trgovino pod socialističnim dežnikom. To je posebno možno tam, kjer je kolektiv enoten pri poslovanju za osebo korist na škodo potrošnikov, kakor tudi na škodo družbeni imovini.

Navedel bi dva primera, iz katerih je razvidna slaba stran reorganizacije.

Pred reorganizacijo je bilo v sklopu trgovskega podjetja v Slov. Konjicah 7 trgovin, dočim je ostalo po reorganizaciji 6 trgovin, trgovina »Kovina« v Zrečah pa se je osamosvojila. V tej samostojni trgovini so zaposleni 4 uslužbenci, dočim opravlja knjigovodske posle honorarni knjigovodja. Povprečni mesečni promet znaša 2.200.000 din, ali 550.000 din na zaposleno osebo v trgovini. Koeficient obračanja je 8, kar je tudi primerno za trgovino. Iz teh podatkov je razvidno, da bi bila lahko ta trgovina primerno podjetje. Toda glavni vzrok slabe strani reorganizacije je kader, ki je zaposlen v trgovini.

Skoraj je nemogoče verjeti, da je še možno danes poslovati tako, kakor je v tej trgovini ugotovila inspekcija. Poslovanje SOSTERIC FRANCA je bilo vse drugo kot pa trgovsko poslovanje. Uslužbenci trgovine so gospodarili kot s svojim lastnim premoženjem. Samo pol leta je trajalo to gospodarjenje, pa je bilo dovolj za razne povere, primanjkljaje, goljufije in slično.

Trgovina je poslovala z zelo visoko povprečno maržo, in sicer z 9,1%, dočim bi lahko poslovala z največ 7% maržo. S takimi pribitki se je nabirala nerealizirana marža, katero je bilo treba uporabiti. Poslovodja z 22-letno prakso in primerno šolsko izobrazbo je realiziral to maržo v svojo osebo korist. V novembru in decembru lani je znižal cene blagu in je znašala razlika med prvotno in znižano vrednostjo 600 tisoč din. Za ta znesek je bil poslovodja v knjigovodstvu razbremenjen. Zelo neredno poslovanje se odraža v tem, da so znižali cene blagu, dočim zaključna bilanca izkazuje izgubo podjetja, kakor tudi primanjkljaj. Za takšno poslovanje nosi krivdo tudi knjigovodja.

Kljub temu, da se je znižala cena blagu, so blago še naprej prodajali po istih cenah kot prej. V popisno polo o znižanju je poslovodja navedel količine blaga, katere sploh niso obstojale. Znižal je cene tudi barhendu in tisku, katere artikla sta zelo iskana. Uslužbenci so prodajali blago po različnih cenah. Zelo nerazumljivo je, kako je moral prodajati vsak uslužbenec po svojih cenah mast, moko, zdrob in slično. Pse-

nični zdrob so prodajali po 70, 72 in 80 din. Po isti ceni so prodajali belo moko, čeprav je cena 70 dinarjev za kg. Enotno moko so prodajali po 41 in 42 din za kg, petrolej po 125 din kg, mast po 140 din itd. Označevanje cen na predmetih trgovina skoraj ni poznala in so imeli vse cene uslužbenci v »glavi«. Od preko 800 predmetov, ki jih je imela trgovina na zalogi, je bilo preko 450 primerov, da cene niso odgovarjale stvarnim cenam, to je cenam, za katere je bila trgovina obremenjena. Na podlagi takšne prodaje je nujno, da bi ustvarili višek v trgovini, kar se pa v tej trgovini ni zgodilo, temveč se je pokazala celo izguba in primanjkljaj.

Paragonske bloke so vodili le delno, dočim je bilo prodano v zadnjem mesecu brez paragonskih blokov okoli 70% blaga. Od polovice decembra dalje pa sploh ni bila zaključena blagajna.

Inventure so bile lažne po količinah in cenah. Novoletna inventura ni bila izračunana še do 20. januarja, dočim knjigovodstvo sploh ni imelo inventurnih podatkov. Novoletno inventuro pa so opravili uslužbenci sami brez nadzorstva knjigovodje.

Potrošniki so dolžni trgovini 800.000 din, kar je enako višini dodatnega kredita, ki ga ima trgovina, seveda s to razliko, da dolžniki ne plačujejo obresti. Kot v večini primerih so služili tudi v tej trgovini dolžniki samo za kamuflačo. Ko so predložili poslovodju primanjkljaj, se je spomnil, da ni prikazal vseh dolžnikov, čeprav mu naknadno prikazani dolžniki tudi niso odtetali primanjkljaja.

Prodaja alkoholnih pijač na drobno ni nič kaj novega v tej trgovini. Posluževali so se tudi mešanja bučnega olja z namiznim, ker pač cena bučnemu olju ni določena. Sama ureditev trgovine je bila nemogoča. Za vse nepravilnosti bo odgovarjal ves kolektiv pred sodiščem.

Nemogoče stanje je bilo ugotovljeno

tudi pri kontroli Trgovskega podjetja v Ločah. V sklopu tega podjetja je trgovina, kjer je zaposleno 5 uslužbenec in trgovine v Zikah, kjer je zaposlen 1 uslužbenec. Pri pregledu je bil ugotovljen primanjkljaj 1.100.000 din, izguba pa znaša 700.000 din, skupno 1.800.000 din. Ta znesek je enak enomesečnemu prometu. Tu ni vzrok slaba strokovnost, kajti upravnik podjetja je bivši trgovec s 35 let trgovske prakse.

Organizacija trgovine je zelo malomarna. Skladišče je neurejeno in med starimi steklenicami so našli 15 steklenic žganja. Vse inventure so bile zelo površne. Inventura v januarju je trajala vsega 8 ur. Primanjkljaj so priknavili z lažnimi podatki o zalogi. V novoletni inventuri so prikazali zalogo sladkorja za 160.000 din, zalogo starih steklenic za 90.000 din itd., medtem ko te zaloge sploh ni bilo.

Ker ni imela trgovina kredita, je nabavljala blago za gotovino. Odkupovali so tudi jajca brez odkupnih blokov. Bavili so se tudi s komisijsko prodajo in prodajo alkoholnih pijač na drobno. Mast, olje, moko itd. pa so prodajali po višjih cenah kot so določene.

Podjetje je tudi prodajalo na up ter znašajo dolžniki okoli 35% mesečnega prometa. Nekateri dolžniki še niso poravnali dolga iz leta 1952. V nekaj primerih znaša dolg posameznikov preko 100.000 din.

Na zalogi je mnogo nekurantnega in pokvarjenega blaga. V letu 1953 je podjetje nabavilo 1 vagon mila, katerega je nekaj še danes na zalogi. Ali je upravnik kdaj preračunal koliko znaša zaslužek od prodaje tega mila? Ali je preračunal, koliko je plačal obresti za to zalogo. Tudi za to poslovanje bo izreklo sodišče svoje mnenje.

Na dva primera nazorno prikazuje slabo stran reorganizacije. V obeh primerih pa je vsekakor glavni vzrok nepoštenost trgovskega osebja.

ki

Kmetijsko-gospodarske šole zaključujejo svoje delo

Kmetijska gospodarska šola v Celju je upravičila svoj obstoj

V prijaznem in gostoljubnem Zadrugnem domu na Babnem so se v soboto učenci in učenske Kmetijsko-gospodarske šole v Celju na svojem poslovnem večeru poslovili od svojih predavateljev, ki so jim v zimskem tečaju dajali vzpodbudo za napredek kmetijstva na področju mesta Celja. Taka šola je v Celju delovala že v bivši Jugoslaviji pod imenom Kmetijska nadaljevalna šola.

Nagel razvoj gospodarstva v novi Jugoslaviji, zlasti pa močan poudarek na razvoju kmetijstva v sedanjem času, sta to šolo zopet poklicala v življenje, ki je v novih razmerah dobila novo ime in sodobnejšo obliko vzgojnega dela v njej. Ustanovljena je bila na pobudo Društva inženirjev in tehnikov, na pobudo Okrajnega sveta za prosveto in kulturo ter po prizadevanju mestnega referenta za kmetijstvo tov. Bračiča v sporazumu z mestnim svetom za prosveto in kulturo. To je treba poudariti zato, ker v začetku taka pobuda ni prišla od večine kmetovalcev samih, ampak le od nekaterih najnaprednejših. Organizacijske posle je prevzela Vrtarska šola v Medlogu.

Le-ta je zbrala okrog sebe predavatelje strokovnjake in sodelavce iz prosvetne stroke, da se je mogel pouk začeti. Nudila je še gostoljubno streho v internatu, v katerem se je zbralo 29 učencev in učenec z večletno prakso na domačih kmetijah. Uspeh pa je bil odličen, saj so vsi izdelali I. letnik deloma z odličnim, deloma s prav dobrim uspehom.

Zaradi začetnih organizacijskih težav se je pouk začel šele meseca januarja, medtem ko so druge kmetijsko-gospodarske šole pričele s poukom že meseca novembra. Toda v hitrem tempu in v zgoščenih predavanjih so zamujeni čas nadomestili in predpisano snov do konca predelali. Vsi predavatelji so bili z učenci zadovoljni, pa tudi oni niso štedili s priznanjem, saj so soglasno sklenili, da hočejo obiskovati tudi II. letnik.

Pouk je bil v teh treh zimskih mesecih večinoma teoretičen, kar je v zimskem času razumljivo. Učenci bodo v poletnih mesecih še prišli na kratke praktične vaje. Ogledati si hočejo nekaj vzornih posestev med njihovim obratovanjem. Naj bi iz te šole nastala res vzorna kmetijsko-gospodarska šola v celjski skupnosti komun, saj ima za ta namen še sedaj vse pogoje! Ljudskemu odboru mestne občine, ki bo nanjo lahko ponosen, ne bo žal za gmotna sredstva, ki se bodo obrestovala že v bližnji bodočnosti. Kmetije na področju mestne občine bodo dajale večji in boljši pridelek ter zalagale celjski trg in tako združevale mesto z vasjo.

V BRASLOVČAH je bila leta 1951 ustanovljena Kmetijsko-gospodarska šola, ki je sedaj ena izmed najboljših po organizaciji, kvaliteti in vsebini pouka v Sloveniji. V teh štirih letih je to šolo končalo že 107 fantov in deklet, ki s svojim strokovnim znanjem pomagajo dvigati domače kmetije.

Preteklo soboto so bili zopet na tej šoli zaključni izpiti II. letnika, na katerih so predstavniki ljudske oblasti, šolskega odbora, gostje in izpitna komisija občudovali gladke pravilne odgovore učencev na mnoga težka in zamotana vprašanja kmetijskih strokovnjakov in učiteljev. Agronomi in tehniki iz Celja in Zaleca so hoteli od učencev izvedeti, kako razumejo teoretično in praktično snov iz vseh panog kmetijstva in kako jo bodo tudi resnično uporabljali na domačih posestvih. Dokazali so tudi visoko raven splošne izobrazbe, saj so se pomerili tudi v znanju materinega jezika in kmetijskega računstva.

Na poslovnem zaključnem večeru so mladinke pokazale svojo spretnost in družbeno ugotovnost, za kar se imajo zahvaliti svoji vzorni vzgojiteljici in gospodinjji »teti Minki«. Lep govor s pravilno uporabo strokovnega izrazoslovja, vljudnost in socialni čut do ljudi in živali, so posebna odlika teh učencev.

Kako je vse to mogoče? Mogoče je le tam, kjer so vzgojitelji, mladina in starši med seboj tesno povezani z željo po napredku, kulturni in socialistični vzgoji mladega človeka. Mogoče je to doseči tam, kjer šola vodi dober pedagog in organizator, kjer pri šoli sodelujejo občinski in šolski odborniki, zadrugniki in množične organizacije.

-nik

Plesniva mesta na usnjenih predmetih, namažemo z vazelinom in takoj zbršemo z mehko krpo.

Lanolej ostane dalj časa lep in se ne lomi, ako ga namažemo z oljem in kisom (vsakega polovico). Oboje je treba pred uporabo dobro zmešati.

Naša družina in mladina

Slika in otrokov besedni zaklad

»Naš Marko kar dobro bere, tudi piše še dokaj lepo, toda spise, ki jih ima za domačo nalogo napiše le v nekaj borih stvkih in tudi v šoli ni boljše«, me je pogledala vprašujoče Markova mama. Mnogo je takih Markcev med našimi osnovnošolci. Marsikateri starši bi jim radi pomagali — toda ... premnogokrat ne vedo, kje naj bi začeli.

Nesteto je načinov. Največkrat se poslužujemo zlasti doma: branja, pogovaranja, opisovanja predmetov in podobno. Toda le prevečkrat pri teh načinih otrok čuti, da se uči in ga je treba k temu siliti. Toda zelo malo je osnovnošolskih otrok, ki ne bi radi ogledovali slik. Prav tu, kjer je otrokov interes globok, je najbolje »zagrabiti«.

Slikanice, slike na stenah, v časopisih, čitankah, revijah — zadrege zanje pač ni. Kakršnakoli je slika — najboljša je barvana — vse lahko ponudimo otroku. Ko si otrok sliko dobro ogleda, naj jo začne opisovati. Spočetka bo tako opazovanje nesmotno. Otroku bo preskakoval iz spodnjega dela slike na zgornji rob ali obratno — pustite ga.

Le to poudarimo, naj opiše vse, kar je na sliki. Po nekaj takih opazovanjih bo dostikrat sam spoznal, da bo lažje opazoval sliko od spodnjega roba navzgor, včasih tudi iz središča navzven, ker bo tako lažje opisal vse. Tudi predšolski otrok se na ta način lepo zaposli in si bogati besedni zaklad. Sprva otroci seveda le naštevajo predmete. Polagoma iščejo zvez med njimi in popolnoma neprisliljeno nastajajo lepi, vsebinsko polni stavki. Otroci tja o tretjega razreda dalje, naj določajo slikam tudi naslove. Ko se bo otrok sprostil in znal vezano lepo opisovati sliko, mu ne bo težko tudi napisati kar je povedal. Če hočemo vaditi njegov spomin, se bomo tu in tam poslužili tudi trenutnega ogleda slike, katero bo nato opisoval. Besedni zaklad — skladnost stavkov, bo tako otrok izven načrtne, rednega šolskega dela pridobival igraje tudi doma...

Kot rečeno, je to le eden izmed mnogih načinov, kako lahko pomagamo otroku, ki mu pisмено izražanje dela težiave.

V. F. D.

Starši si žele nove šolske reforme

Z RODITELJSKEGA SESTANKA NA NIŽJI GIMNAZIJI V SENTJURJU

V nedeljo so se na nižji gimnaziji v Sentjurju pri Celju zbrali starši in predstavniki profesorskega zbora. Skupno so se pogovorili o perečih učno-vzgojnih vprašanjih v zvezi z bližajočim se zaključkom šolskega leta.

Učni uspehi učencev najnižjih razredov so v splošnem nezagovorljivi. Izgleda pa, da je poleg premale aktivnosti učencev eden glavnih vzrokov za tako stanje tudi prenagel in pretežen prehod iz osnovnošolskega k tipično predmetnemu gimnazijskemu pouku (I. raz-

red!), hkrati pa preobsežen učni načrt. V nekaterih primerih stopa tudi v ospredje pomanjkanje učinkovitih metodnih prijemov samih predavateljev pri podajanju za učence težko doumljive snovi. Od posameznih predmetov delajo učencem največ težav jeziki (slovenščina, nemščina), matematika, tudi petje s pevsko teorijo. Težave so tudi v tem, da nekateri učenci stanujejo precej daleč, pot do šole jim jemlje precej časa, kar prav tako zmanjšuje učni uspeh.

Za izboljšanje učnega uspeha zelo uspešno delujejo krožki za pomoč slabim. Vodi jo jih najboljši dijak. Krožke nadzorujejo profesorji. Udeležba v krožkih je prostovoljna.

Disciplina učencev ni bila doslej najboljše. Bilo je izrečenih nekaj ukorov, ki so glavna oblika kazni. Učinek le-teh pa je bil različen: pri nekaterih učencih je opaziti izboljšanje, drugi del učencev pa je ostal do kazni še precej brezbržen. Vendar je treba reči, da se je disciplina v zadnjem času izboljšala.

Ena izmed težav šolskega dela je tudi prenapornost učilnic. Nekateri razredi štejejo do 50 učencev. Pouk se vrši v dveh izmenah, v dopoldanskem in popoldanskem času. Nekateri predavatelji so preobremenjeni z nadurnim delom, zaradi tega se ne morejo posvetiti individualnem delu. Šola bi potrebovala vsaj 3 ali 4 nove učne moči.

V pogovoru so starši podali več predlogov. Res je, da vsi predlogi niso bili izvedljivi (n. pr. predlog o ukinitvi letovadbe za deklice, namesto te pa nov predmet, predlog o strogi v vzgojnih ukrepih v šoli in telesni kazni itd.), vendar pa kažejo veliko zanimanje staršev pri šolskih in vzgojnih vprašanjih. Tako so z velikim zanimanjem in odobravanjem prisluhnili osnutku nove šolske reforme, ki predvideva v okviru srednješolskega pouka še več raznih, za življenje uporabnejših, predmetov (ročno delo, vrtnarstvo, gospodinjstvo itd.).

Starši so bili mnenja, da bi bil tak pouk mnogo bolj povezan z življenjem. Čobal S.

Občni zbor Kmetijske zadruge v Šmartnem ob Paki

Zadnje nedeljo je bil občni zbor kmetijske zadruge v Šmartnem ob Paki, katerega se je udeležilo nad sto zadrugnikov ter zastopniki OZZ, občinskega ljudskega odbora in SZDL.

Udeležba priča o zainteresiranosti zadrugnikov za svojo organizacijo. Ti so se živo zanimali za poslovanje in predlagali sklepe za bodoče delo. S posebno pozornostjo so sledili revizijskemu poročilu, ki je bilo za zadrugo in odbor prav ugodno. Poročila odbora in posameznih odsekov so bila tokrat prav izbrana. Odseki so letos prvič predložili zboru svoje proračune.

Zadrugniki so se odpovedali razdelitvi čistega dobička in so ves dobiček (nad 900.000 din) določili za investicije in pospeševalne odseke.

Največji uspeh je lani dosegel hmeljarski odsek, saj je bilo prodano s tega področja 80% prvo in drugovrstnega hmelja. Tudi ostali odseki, razen strojnega, so dosegli lepe uspehe. Kljub temu, da so bili vsi razpoložljivi stroji delovno popolnoma izkoriščeni in v stalnem obratovanju, je strojni odsek izkazal koncem leta negativni finančni uspeh. Vzrok je previsoka ocenitev in amortizacija. Zeleti bi bilo, da se delo živinorejskega odseka v bodoče razširi. Odsek šteje komaj 33 članov. Pod mlečno kontrolo je 47 krav, kar je vsekakor premalo. Povprečna molznost kontroliranih krav je 1.700 litrov, le ena krava je, ki je dala 2.749 litrov mleka. Tu bo treba pač posvetiti več pozornosti krmljenju živine, kajti že star pregovor pravi, da krava pri gobcu molze.

TRGOVINSKO-GOSTINSKA ZBORNICA ZA MESTO CELJE RAZPISUJE MESTO GOSTINSKEGA REFERENTA

Pogoji so naslednji: srednja šola z najmanj triletno prakso na vodilnih položajih v gostinski stroki, ali kvalifikacija iz gostinske stroke z najmanj 8-letno prakso v gostinski stroki, od tega z najmanj 5-letno prakso na vodilnih položajih v gostinski stroki. V primeru pomanjkanja navedenih kvalifikacij je možna zaposlitev tudi z odgovarjajočo kvalifikacijo iz ekonomske in finančne stroke s potrebno prakso. — Prošnje z življenjepisom, šolsko izobrazbo ter podatki o kvalifikaciji in doživetjih zaposlitvi je dostaviti Trgovinsko-gostinski zbornici za Celje-mesto, Gregorčičeva ulica 3. — Nastop službe takoj. Plača po pravilniku Trgovinsko-gostinske zbornice.

Kotiček za naše žene

Šivanje tkanin iz polivinila ali nylona

Med plastičnimi masami sta pri nas najbolj znana polivinil in nylon. V gospodinjstvu ju uporabljamo za zavese, predpasnike, senčnice, prte, pa tudi za perilo in obleke. Ker si pogosto iz teh tkanin tudi same kaj šijemo, moramo vedeti, kako jih šivamo. Obe vrsti blaga pri delu drčita iz rok. Da to preprečimo, potresemo oba dela, ki ju hočemo sešiti, s pudrom ali vtaknemo vmes svilen papir, ki ga po končanem šivanju previdno izvlečemo izpod šiva. Šivalni stroj naravnoma na najdaljše šive. Kratki in gosti šivi trgajo. Tudi — če šivamo z roko, vzemimo tanko šivanko in šivajmo s prednjim vbodom. Debeli šivanka pušča luknje in tudi upor tkanine, ki je gost, je mnogo večji.

Iz starega ali strganega dežnega plašča iz polivinila, ki ga ne moremo več popraviti, lahko izdelamo različne torbice za kopanje in izlete. V ta namen so primernejše kakor drage usnjene torbice. Kakšna naj bo torbica, je odvisno predvsem od vaše spretnosti, pa tudi od polivinila. Iz ostankov polivinila izdelamo tudi okusne platnice za knjige, ki nam bodo koristile zlasti pri branju na kopališču. Razen tega lahko naredimo tudi vrečke za zobno ščetko, za mlo, vrečke za malico, prevlečimo vrečke za čevlje. Dalje lahko naredimo vrečko za dojenčkov stekleničko, ki jo uporabljamo, kadar gremo z dojenčkom od doma. In še marsikaj zna narediti iz ostankov polivinila in nylona praktična in iznajdljiva gospodinja.

VRTIČEK NA BALKONU

Če imamo balkon, lahko iz njega napravimo majhen vrtiček. Mož vam naj naredi majhen lesen zabojček, ki ga napolnite z zemljo. Vanjo posejite peteršiljček, eno ali dve sadiki zelene, morda tudi grmiček dišečega majeronečka in še kakšno cvetlico povrhu. Tako boste

NAJNOVEJŠI MODEL ROČNE TORBICE

Na razstavi usnja v Londonu je bil med drugim razstavljen tudi najnovejši model ročne torbice v obliki dveh cvetličnih lončkov. Znotraj v sredini je brušeno zrcalo, rdečilo za ustne in druga kozmetična sredstva. V torbici je tudi zelo okusna majhna denarnica. Ta vrsta torbice, imenovana »cvetlični lonček«, je vzbudila med ženskimi svetom veliko zanimanje.

ZANIMIVO GOSTOVANJE v celjskem gledališču

V četrtek, dne 14. aprila bo gostovalo v Celju Prešernovo gledališče iz Kranja, in sicer bo uprizorilo večer enodejank pod skupnim naslovom »Glejte, Amerika«!

Avtorja enodejank sta Francoz Sartre in Američan Saroyan. — Oba sta tokrat prvič na jugoslovanskem odru. Srečanje z njima in njunima zelo različnima odskrima delima predstavlja v našem gledališkem življenju svojevrsten dogodek.

»Prešernovci« so s to uprizoritvijo dosegli doma in na gostovanjih izredno visoko število ponovitev, pri kritiki in občinstvu pa živ odmev. Zlasti lep

uspeh so doživeli Kranjčani na gostovanju v Ljubljani, kjer jih je naval občinstva zadržal, da so morali podaljšati gostovanje.

V Celju bodo gostje odigrali eno samo predstavo, in sicer v četrtek zvečer. — Sicer običajne popoldanske dijaške predstave gostujočih ansamblov tokrat ne bo, ker je ena od uprizorjenih enodejank za mladino neprimerna.

Predstava gostov bo izven abonmaja, pač pa imajo abonenti prednost. Vstopnice bodo v prodaji od torka dalje ob običajnih urah, in sicer v torek samo za abonente, v sredo in četrtek pa tudi za ostale interesente. L. F.

S SKUPŠČINE OKRAJNE LJUDSKE PROSVETE V ŠOSTANJU

KULTURNOPROSVETNO DELOVANJE v šoštanjskem okraju

Zadnje nedeljo je bila v Šostanju skupščina okrajne ljudske prosvete. Žal, da nekatera društva niso bila zastopana po svojih delegatih, tako n. pr. Rečica ob Savinji, Luče in Nova Stifita. Na zboru pa tudi nismo videli zastopnikov okraja in ostalih množičnih organizacij iz Šostanja.

Ljudska prosveta je dosegla v minulemu letu precejšen napredek, kar je brez dvoma zasluga okrajnega odbora s tovarišim Brunškom na čelu. Za kulturno prosvetno dejavnost odraslih v okraju skrbi 19 prosvetnih društev, od katerih je bilo dvoje, to je v St. Janžu pri Velenju in v Bočni, šele pred kratkim ustanovljeno. Članstvo je v tem razdobju naraslo za 450 članov, kar je vsekakor uspeh, ki je plod resnega in intenzivnega dela. Za posredovanje knjig svojim bralcem skrbi 27 knjižnic, ki posedujejo nekaj nad 12.000 knjig. Tu pa še niso vštete knjige, ki so jih družba naročila v času knjižne akcije. V okraju dela tudi 19 igralskih dručin, ki so naštevila 32 iger, katere so bile prikazane ljudstvu 86krat. Petje goji 6 moških zborov, 3 ženski zbori in 10 mešanih zborov. Zanimivo je, da so koncerti bolj priljubljeni na deželi kot pa v naših mestih, kjer so dvorane običajno na pol prazne z izgovorom, da tu poslušajo petje tudi v radiu. Instrumentalno glasbo goje 3 godbe na pihala, od katerih daleko prednjači šoštanjska godba. Ljudski univerz je v okraju 5. S kvalitetnimi predavanji in številom obiskovalcev je na prvem mestu ona v Šostanju. Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« Šostanj ima v svojem sklopu tudi lutkovno sekcijo. Pri tem društvu deluje tudi posebna izobraževalna sekcija, katere s tečaji in seminarji nudi izobrazbo določenemu krogu prostovoljno prijavljenih rednih obiskovalcev, predvsem iz vrst delavcev, da si tako lahko brez vsakih stroškov

razširijo svoje znanje. Ta tečaj obiskuje 36 stalnih obiskovalcev. V Šostanju in Velenju delujeta tudi 2 glasbeni šoli. V okraju deluje 7 kmetijsko-gospodarskih šol. V januarju je okrajni odbor uspešno izvedel dvodnevni šminkarski in štiridnevni režiserski tečaj, katerega je obiskovalo preko 20 tečajnikov.

Izvršni odbor je lani izposloval dotacijo od OLO Šostanj, saj je v tem letu bilo razdeljenih med društva kot podpora 489.000 dinarjev, za nabavo knjig knjižnicam 510.000 din, Ljudskim univerzam 100.000 din ter za ideološki tečaj v Šostanju 50.000 din.

Pred zaključkom je tovariši predsednik razdelil nekaterim društvom za njihovo uspešno delo diplome, med njimi tudi predsedniku okraja Ulrihu kot priznanje za njegovo vsestransko pomoč našim prosvetnim društvom.

S tem dnem je prenehalo delo okrajne zveze prosvetnih društev Šostanj in so se vsa društva vključila v Ljudsko prosveto Celje.

Dijaki, ki se še niso odločili za poklic

Keramična industrija spada v panogo kemične dejavnosti in se je pri nas v Jugoslaviji začela razvijati šele po osvoboditvi. Edina večja tovarna tovarna je že od leta 1815 v Libojah, do čim je po vojni zgrajenih še niz novih modernih tovarn, in sicer »Jugokeramika« pri Zagrebu, Keramična »Mladenovac«, »Elektroporcelan« Arandeljovac, Tovarna porcelana Titov Veles itd. Tovarna industrija se je v novi Jugoslaviji neverjetno močno razvila in jasno je, da za uspešno dela potrebuje sposoben strokovni kader. Tudi v Libojah je tovarna precej povečana in bolj modernizirana. Zato še bolj čuti potrebo po srednjem strokovnem tehničnem kadru,

ki je od sedaj rasel le bolj stihajsko. Združenje keramičnih tovarn je v ta namen ustanovilo pri šoli za Uporabno umetnost v Zagrebu tudi oddelek za keramično stroko. Absolvent te šole je v rangu tehnika keramične stroke. Šola ima štiri letnike, za vpis na šolo pa je potrebna mala matura.

Upravni odbor Keramične tovarne je na svoji zadnji seji sklenil podeliti dve štipendiji za vpis na to šolo. Zaradi tega vabi vse dijake (in njihove starše) ki bodo letos končali nižjo gimnazijo, da vložijo prošnje za podelitev štipendije na naslov Keramična industrija Liboje p. Petrovčev. V prošnji je opisati socialno stanje družine in priložiti priporočilo ravnateljstva šole. V pošteb bodo prišle predvsem prošnje fantov, in sicer partizanskih sirot in delavskih družin ter tistih, ki so dosegli najboljši uspeh v gimnaziji. Rok za vložitev je 30. april 1955.

Tisti, ki se še niste odločili za svoj poklic, pohitite, kajti poklic iz keramične stroke je lep in zanimiv.

LU—BO

Živahno prosvetno delo v Kompolah

V Kompolah pri Štorah se je dosedanjemu prosvetnemu delu, ki se je zrcalilo v živahnem odrskem udejstvanju starejših in mladincev, v folklori, v šahu in bralnih večerih, ki so dali lepo priložnost v kulturnem tednu, pridružilo še udejstvovanje na pevskem področju, ki bo prišlo do prvega izraza v igri s petjem »Volkašine«, ki jo sedaj pripravljajo. To izživljanje se bo nadaljevalo v stalnem pevskem odseku, kar je bila že dolgoletna želja mnogih članov prosvetnega društva.

V nedeljo, 20. marca pa smo pričeli v Kompolah tudi s prvim tromesečnim začetnim esperantskim tečajem. Tečaj vodi tovariš Dobčnik, agilni esperantist iz Celja.

Na Vranskem se premalo zanimajo za kmetijsko izobrazbo

Kakor v nekaterih večjih krajih, tako je tudi na Vranskem delovala kmetijsko-gospodarska šola, ki je imela letos tudi II. letnik. Predavatelji strokovnih in splošnih predmetov so vložili mnogo truda, da bi nudili gojencem čim več znanja. Lahko trdimo, da je bil smoter v II. letniku popolnoma dosežen, v I. letniku pa ne. Kje je tukaj vzrok? Vsekar imajo nekateri gojenci (pa tudi starši) nepravilen odnos do kmetijsko-gospodarske šole in se naravnost brani obiskovati šolo, kakor, da bi jim kdo hotel kaj slabega. Zavedati bi se morali, da jim je za pravilno opravljanje posredstva nujno potrebna kmetijska izobrazba.

Drugačno je stanje v II. letniku. Zavedali so se, da jim je šola v korist. Saj so pokazali lepe uspehe na izpitih.

V sklopu KGS je deloval tudi gospodinjski tečaj. Gojenke so se marsičesa naučile, saj so tečaj vodile izkušene ku-

harice. Tudi razstava kuharskih umetnosti in ročnih del je lepo uspela. Če upoštevamo, da nekatere izmed deklet niso še nikdar delale ročnih del, lahko rečemo, da so bili v okviru KGS doseženi veliki uspehi.

G. F.

SPREJMEMO

VEC MOCNIH IN ZDRAVIH
NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV
STARIH NAD 18 LET
V STALNO ZAPOSLOITEV

APNENIK PECOVIK, CELJE

Šesta in sedma premiera na »Ljudskem odru«

Sneg, ki smo se ga sicer kot smučarji silno razveselili, je »zasul« poti amaterjem »Ljudskega odra« do vseh odrov v celjski okolici. Vendar je do tega snega na pragu pomladi opravil »Ljudski oder« vrsto večinoma zares uspešnih gostovanj: Babno, Rimske Toplice, Štore, Sempeter, Ponikva, kjer je zdrave zabave željnimi množicam igral veseloigro »Vozel«, v dveh primerih pa tudi »Švejska«. Po vseh teh gostovanjih ima »Ljudski oder« že 28 predstav za seboj, v 5 mesecih dve predstavi manj kot vse preteklo koledarsko leto. Pomanjkanje denarnih sredstev je krivo, da ni ta številčna bilanca še ugodnejša.

Za te dni pa je »Ljudski oder« pripravil nadaljnji dve premieri — šesto in sedmo. Šesta premiera je Pavla Schureka komedija v treh dejanjih z godbo »Pesem s ceste«. To vedro, splošno priljubljeno trodejanjsko je režijsko pripravil Cvetko Vernik, scensko pa Tone Zorko. Pri njej se bomo srečali s pisanim življenjem uličnih muzikantov. V naši uprizoritvi so jih igrali naši priznani amaterji Edo Goršič, Tone Planinc in Jože Zagoričnik. Premiera je bila v četrtek, 7. aprila ob 20, prva ponovitev pa v nedeljo, 10. IV. ob 15.30.

Takoj za »Psmijo s ceste« pa se bo »Ljudski oder« v režiji Toneta Zorka

in inscenaciji mariborskega scenografa Vlada Rijavca predstavil s kitajsko igro »Kvejs-Lan«. Delo, ki ga je spisal Vojmil Rabadan, prevedel pa znani gledališki režiser Emil Freligh, predstavlja v prvem delu, t. j. v prvih dveh dejanjih dramatično svetovno znanega romana Pearl S. Buckove »Vzhod in zapad«, v drugem t. j. v tretjem in četrtem dejanju pa dramatikov samostojni razplet in zaključek, čeprav je tudi v tem najti mnoge elemente drugih pisateljskih tekstov, n. pr. »Prva žena«. Gre tedaj za zanimiv in učinkovit prikaz borbe konservativnih pogledov in navad z modernimi v krogu mlade kitajske družine. Kot zmagovalce iz tega neenakega boja izide ljubezen, čista in plemenita, ki ne pozna ne časovnih ne svetovnonazorskih razlik. Igra ima več pevskih vložkov, ki jih je uglasbil skladatelj Jože Gregorc. — V naslovni vlogi bo gledališko občinstvo zopet pozdravilo igralko Bogdano Vrečkovo.

Ker bo »Ljudski oder« odšel z obema deli tudi v okolico, kjer ga po dosedanjih gostovanjih že zares željno pričakujejo, priporočamo občinstvu, da se udeležijo predvsem premier oz. prve ponovitve in ne čaka nadaljnjih ponovitev.

G. G.

Kaj vse vam nudi

Študijska knjižnica v Celju

KNJIŽNICA JE ODPRTA TUDI POPOLDNE

Naš list je že poročal, da je Študijska knjižnica, ki ima svoje prostore v pritličju Mestnega muzeja, dobila novo čitalnico. Sprva je bila zaradi premalega števila knjižničarjev čitalnica z izposojevalnico odprta vsak dan od 8. do 13. ure. Mnogo bralcev je izrazilo željo, da bi bila odprta tudi v popoldanskem urah. Tudi bibliotekarji bi radi ustregli tem upravičenim željam, ker

vedo, da ima večina bralcev šele popoldne, po opravljeni službi, čas tudi za branje in strokovno izpopolnjevanje. Zato bo zdaj Študijska knjižnica odprta vsak delavnik od 8. do 13. ure, vsak ponedeljek, sredo in petek pa tudi popoldne od 13. do 18. ure.

Ko bodo nove moči, ki so začele z delom ta mesec, dovolj uvedene v knjižnično poslovanje pa bo knjižnica odprta vsak delavnik tudi popoldne, razen ob sobotah, ko bo odprta do 13. ure. Ostali čas pa morajo bibliotekarji imeti na razpolago za notranje urejanje knjižnih zbirk, da bodo kar največ knjig tudi evidentirali za bralce v katalogih. To delo mora biti opravljeno skrbno, po točno določenih pravilih, da bralci čim lažje najdejo, kar potrebujejo.

Poslovni red, ki je izobenšen v čitalnici, točno določa kaj lahko dobe bralci na dom in kaj jim je na razpolago samo v čitalnici. Že naslov knjižnice pove, da je namenjena študiju, zato ne posoja knjig bralcem, ki iščejo samo razvedrila, ampak samo tistim, ki potrebujejo knjige za študij in strokovno izpopolnjevanje. Razumljivo pa je, da morajo biti dragocene stare redke knjige skrbno shranjene in jih bralci lahko uporabljajo samo v čitalnici. Isto velja za razne priročnike (leksikone, slovarje itd.) ter za vse časnike in revije. Resnega bralca to ne moti, ampak rad sede za mizo v prikopni svetli in mirni čitalnici, ki je pozimi topla za kurjena, v poletnih mesecih pa prijetno hladna. Poleg slovenskih listov in revij so resnim bralcem v čitalnici na razpolago tudi najvažnejše kulturne, znanstvene in strokovne revije ostalih republik FLRJ in lepo število inozemskih (angleških, nemških, francoskih, švicarskih, avstrijskih, ruskih), večinoma takih, ki jih ni mogoče dobiti nikjer drugje v Celju. Bralci, ki si žele magazinov in modnih žurnalov, bodo seveda razočarani, zato pa bodo tem bolj veseli strokovnjaki vseh področij (tehnik in inženirji, medicini, zlasti zdravniki, agronomi in gospodarstveniki, prosvetni delavci itd.) ter vsi, ki si žele splošnih informacij o kulturnem dogajanju po svetu. Vsak od njih bo našel v revijah in knjigah, ki so na razpolago v Študijski knjižnici marsikaj.

Ljudski oder v Šmarju pripravlja »Rokovnjače« na prostem

Izmed vseh panog kulturno prosvetne dejavnosti je v Šmarju najbolj znan in priznan Ljudski oder, ki s svojimi kvalitetnimi uprizoritvami privablja staro in mlado — ne samo k obisku, temveč tudi k sodelovanju. Šmarski igralci so si svoj »renome« uvrstili že pred nekaj leti, zlasti z uprizoritvijo Miklova Zale na prostem v rojstni vasi avtorja Sketa, kjer je znano ljudsko igro gledalo več tisoč ljudi. Spoznali so, da se

Zaključek Kmetijsko gospodarske šole v Šmartnem ob Paki

Pouk na kmetijsko gospodarski šoli se je končal dne 31. marca. Učenci te šole so si med šolanjem pridobili marsikaj poučnega, kar jim bo koristilo v poznejšem življenju. Vsi, ki so na šoli poučevali so bili z učenci prav zadovoljni, kajti le ti so pokazali res obilo zanimanja za učenje. Pohvaliti pa moramo tudi njihovo discipliniranost in redno prihajanje v šolo. V vsej dobri neopravičeno ni manjkalo nobeden učenec. V sadjarstvu so bile tudi praktične vaje na terenu, posebno v čiščenju in pravilnem sajenju sadnega drevja.

Mišljenje, da se v Šmartnem z mladino ne da ničesar narediti, so ovrgli ravno ti učenci-prostovoljci in pokazali, da to ne drži.

OBČNI ZBOR ZGODOVINSKEGA DRUŠTVA V CELJU

Člani celjskega zgodovinskega društva so v tork na letnem obnem zboru razpravljali o problematiki svojega društva, o svojem dosedanjem aktivnem delu ter o načrtih bodočega dela.

Celjskemu Zgodovinskemu društvu je bilo letos precej olajšano delo, ko je bil ustanovljen v sklopu društva referat za spomeniško varstvo. Prav tako je bil v lanskem letu ustanovljen tudi arhiv, le da za sedaj še nima svojih prostorov in morajo gradivo še vedno hraniti v podstrešnih sobah muzeja.

Spričo preskromnih razmer, v katerih živi celjsko zgodovinsko društvo (skromna finančna sredstva, pomanjkanje prostorov itd.), kakih večjih, vidnih uspehov v preteklem letu pravzaprav niso mogli pokazati, pač pa so marljivo in nadvse požrtvovalni zgodovinarji — s predsednikom prof. Jankom Orožnom na čelu — skozi vse leto delali ter v bližnji bodočnosti pripravljajo prav lepa presenečenja. Ker že delajo na zgodovinski obdelavi krajev celjske okolice, mislijo z vso resnostjo na ustanovitev Zgodovinske knjižnice v Celju. Podrobno krajevno in gradbeno zgodovino Celja bomo imeli nemara že drugo leto. Truda teh tihih, požrtvovalnih delavcev javnost skoro premalo ceni, če pomislimo na dejstvo, da njihova blagajna izkazuje borih 57.000 dinarjev. Pozabiti pa ne smemo, da ni niti enega vprašanja iz zgodovine Celja in okolice, ki bi se dalo rešiti v Celju samem. Treba je podrobne študija in obdelave na terenu — in to stane denar.

Celjski zgodovinarji so na svojem letnem obnem zboru tudi predlagali, da bi v vseh sedežih bodočih komun osnovali referat za čuvanje zgodovinskega materiala. Arhivi občin, ki se opuste, naj bi se takoj izročili komunskim odborom, da se dragoceni zgodovinski material ne bi izgubil ali »založil«, kar se prečesto dogaja.

Ker bo v jeseni prihodnjega leta poteklo 500 let, odkar je umrl zadnji celjski grof, je na zboru zgodovinarjev padel tudi predlog, da bi za to obletnico Celje izdalo Celjsko kroniko, za katero ima že ves material pripravljen tovariš Golja iz Ljubljane.

Končno so celjski zgodovinarji še izvedli volitve in za predsednika ponovno izvolili najzaslužnejšega celjskega zgodovinarja prof. Janka Orožna.

Uspeh Prešernove družbe v celjskem okraju

Vpisovanje v članstvo Prešernove družbe se bo te dni — 10. aprila končalo. Poverjeniki v krajih in po podjetjih bodo nato Glavnemu odboru v Ljubljani in komunskim odborom poslali obračunske podatke o doseženih uspehih. Tako bo okrajni odbor PD v Celju mogel še aprila v Celjskem tedniku objaviti podrobnejše poročilo o končnem stanju članstva.

Ze danes je jasno, da bo letošnji uspeh PD v našem okraju vsekakor velik. Po nepopolnih in še nedokončenih podatkih je bilo že pred 10 dnevi število članstva v Celju povečano za 35%, v okoliškem okraju pa celo za 51% (čeprav komunski odbor PD v Laškem še ni poslal nobenega poročila). Področje šoštanjske komune izkazuje 49% porasta.

Samo še nekaj dni je torej čas za prijavo v članstvo PD! Za članarino 300 din bo družba dala 5 lepih knjig, za doplačilo 50 din pa še šesto knjigo. Vsak član bo deležen še možnosti dobika pri nagradnem žrebanju.

Večina poverjenikov in našim okraju je požrtvovalno izpolnila svojo dolžnost in jim gre vse priznanje. Naj nam ne bo prevelik noben napor tam, kjer gre za to, da pride dobra napredna knjiga v vsako slovensko hišo!

KZ v Gornji Rečici prispeva velik delež za kulturni dvig svojega okoliša

Kot smo že nedavno poročali, je KZ v Gornji Rečici prispevala del svojega dobička za elektrifikacijo. Letos pa je zadruga ustanovila kulturni odsek in knjižnico. Poleg tega je vrgla oko tudi na zapuščeno dvorano v rečički šoli, ki je bila brez zavese in kulis. Kupila je potrebne blago, tovariši Sajdl, Selan in Ferne pa so udarniško izdelali kulise. Za ureditev knjižnice se je zlasti trudila tov. Ela Hribar.

Konec preteklega meseca je bila otvoritev obnovljene dvorane, združena s prvo predstavo Meškove drame »Pri Hrastovih«, ki so jo domači igralci odlično podali. Pred predstavo je režiser tov. Sušič kot pedsednik šolskega sveta izročil dvorano in oder v varstvo mladini, z željo, naj jim bo ta dvorana res pravi kulturni dom.

S tem dnem je bil postavljen temelj kulturno prosvetnega dela v Gornji Rečici. KZ pa bo poleg drugih nalog za napredek kmetijstva tudi v bodoče prispevala za kulturni dvig kmečke mladine svojega okoliša. J. V.

V Dobrni imajo vzorno knjižnico

Kadar govorimo o naših vaških knjižnicah se ustavimo pred dejstvom, da so zelo slabo urejene in zaradi tega tudi slabo obiskovane. Tudi pri nas je bilo do pred kratkim tako. Vendar si je knjižnica s pomočjo občine močno opomogla. Danes je na policah knjižnice zbirka domačih pesnikov in pisateljev. Tudi tega ne smemo zamolčati, da knjižnica hrani celoten leksikon in izviren Pletersnikov slovenski pravišpis.

Dobrnčani radi posegajo po poučnih, kakor tudi po zabavnih knjigah. Toda upajmo, da se bo število članov še bolj pomnožilo ter knjižnica še bolj izpopolnila. A. E.

IZ CELJA...

Oskrbni dan v celjski bolnišnici — 1.060 din

Na zadnji seji Okrajnega odbora v Celju so dali časa razpravljati o oskrbnem dnevu v celjski bolnišnici. Znano je, da je nastal lani primanjklaj v bolnici okoli 20 milijonov din, kar je povzročilo že na prejšnjih sejah precejšnje razburjenje. Ponever v bolnici sicer niso odkrili, primanjklaj je nastal zaradi slabega gospodarstva, nesposobnosti upravnega vodstva ter deloma zaradi preizkušnje oskrbnega dne. Zadnje čase se stanje zboljšuje ter je predlog uprave bolnice 1.060 din za oskrbni dan realen, kar potrjuje predložena kalkulacija. Mnogim se seveda zdi ta cena dokaj visoka, vendar če upoštevamo, da so v tej ceni poleg številnega zdravstvenega in strežnega osebja vračunani tudi medikamenti ter operacije, ki so izredno drage, je ta cena zmerna. To je seveda povprečni oskrbni dan, kar pomeni, da so v nekaterih oddelkih stroški nižji, v kirurškem oddelku pa znatno višji. Oskrbnina je pa v vseh oddelkih enaka, sicer bi ljudje, ki so potrebni nujnih operacij vsled višje cene z operacijami še bolj zavlačevali.

Na seji so sklenili, da bo okraj plačal 10 milijonov din akontacije na račun primanjklaja iz lanskega leta, po priditvi zaključnega računa celjske bolnice pa še preostali znesek. Za oskrbni dan so glasovali vsi odborniki, le eden je glasoval proti, češ da se mu zdi znesek previsok posebno za tiste, ki morajo plačevati bolnico sami. Temu so osagi odborniki odgovorili, da njegova ugotovitve ne drži, ker so zelo redki tisti, ki plačajo polno oskrbnino. Saj je mnogo bolnih, katere zdravijo za-

stonj, zastoj zdravijo tudi otroke do 3 let, otroke do 17 leta pa zdravijo za polovično oskrbnino. Socialno šibkim, ki niso socialno zavarovani pa del stroškov plačajo občinski odbori. Lani so v ta namen porabili kar lepe denarce — 52 milijonov din.

V CELJU BODO USTANOVILI GEODETSKI ZAVOD

Ker je v teku decentralizacija Geodetskega zavoda Slovenije, bo geodetska sekcija v Celju ukinjena. Namesto nje bo v Celju finančno samostojen zavod, ki bo opravljal naloge sekcije. Na zadnji seji okrajnega odbora so že sprejeli odločbo o ustanovitvi geodetskega zavoda v Celju ter predlagali za direktorja zavoda geodeta tov. Vinka Stajnerja.

POBALINSTVO PONOČNJAKOV

Izgleda, da si nekateri ponočnjaki od časa do časa izberejo za svoje nočno početje cesto »Pod Kalvarijo«. Pri tem počenjačo stvari, ki niso dostojne človeka. Posebno napoti so jim prometni znaki, ki so jih že večkrat podrli. Da bi bili ti znaki pred škodljivci varni, so jih zabetonirali. Pa tudi to ne zaleže. V eni zadnjih noči so zopet podrli tak znak, ga pomazali z blatom in vrgli na drugo stran ceste. Tako početje je obsojanja vredno.

M. C.

Gibanje prebivalcev v Celju

V času od 29. 3. do 2. 4. 1955 je bilo rojenih 45 dečkov in 48 deklic.

Poročili so se:

Josip Jalšovec, strojnik iz Celja in Kristina Šuško, delavka iz Celja; Franc Brečko, rudar iz Laške vasi, obč. Jurkloster in Marija Zajc, snailka iz Celja.

Umrli so:

Helena Zgajner, učnica osn. šole iz Zg. Gabernika, obč. Rog. Slatina; Blaž Mernik, upokojeni delavec iz Celja, star 86 let; Ana Martun, upokojenka iz Brstnika, Laško, stara 68 let; Ivan Gračner, otrok iz Skarnic, obč. Slivnica pri Celju, star 4 leta; Eugen Kainer, upokojeni kapetan iz Celja, star 69 let; Ana Cehnar, otrok iz Družmirja, obč. Šostanj, stara 1 leto; Matilda Taneš, otrok iz Vrhnega, stara 8 let; Franciška Štopinek, gospodinja iz Celja, stara 50 let; Marjan Holcenič, otrok iz Trbovelj, star 3 mesece; Stanislav Hribar, otrok iz Turja, obč. Dol pri Hrastniku, star 1 leto; Gabrijel Peklar, otrok iz Turja, star 1 leto; Alojz Kropel, delavec iz Radane vasi, obč. Zreče, stara 55 let; Jožef Pangerl, upokojenec iz Celja, star 71 let; Guido Ocvirk, otrok iz Polane, obč. Jurkloster, star 10 dni; Franc Sternad, upokojenec iz Grmovja, obč. Zalec, star 69 let; Magdalena Biglez, gospodinja iz Celja, stara 69 let.

...IN ZALEDJJA

DROBNE IZ SENTJURJA

SENTJUR POTREBUJE PEKARNO

Pred kratkim so Sentjurčani doživeli neprijetno razočaranje. Edino in prepotrebno pekarno v občini je bilo treba zapreti, ker ni odgovarjala vsem higijenskim predpisom. Ne gre, da bi sodili ali so bile higijenske prilike v pekarni slabe ali dobre, ker nam mora biti vsem jasno, da peč iz prejšnjega stoletja danes ne more biti več posebno dobra, najmanj pa moderna. Dejstvo je, Sentjur danes nima pekarnice in vsako jutro pripeljejo kruh iz Stor, da Sentjurčani niso brez kruha.

In zdaj se vprašajmo, kako je mogoče, da je do tega prišlo in ali bi se res ne dalo ničesar storiti, da bi Sentjur dobil pekarno, kakršno potrebuje. Pravijo, da so vmes zopet finance, ki pa so žal tako skromne, da stvari ne morejo pogrniti, niti premakniti. Toda to pot pa res ne more stvar obiti pri tem skromnem odgovoru. Sentjur nujno potrebuje pekarno in v doglednem času jo mora dobiti.

ČIGAV JE ZADRUŽNI DOM?

Drug problem še vedno tiči med židovi Zadrúžnega doma. V zadnjem času je stvar napredovala v toliko, da vemo naslednje: Zadruga je uradni lastnik stavbe, občina je najemnik (v zaostanku z najemnino, ali to stvari bistveno ne spremeni), IZUD, ZB, Kinopodjetje pa so podnajemniki. Poleg tega pa je v stavbi še prostor namenjen brezdomcem: SZDL, PDS, TVD Partizan in drugim. Vprašajmo se, komu je bila pravzaprav namenjena ta zgradba? Zadrugi? Ne! Občini? Sploh ne! Brez dvoma njim, ki nosijo naslov: podnajemniki in brezdomci. V ilustracijo samo skromen primer: IZUD poseduje oder, zadržje in oblačilnico, ki pa ni dosti boljša od one v Mariborskem gledališču. Knjižnica in čitalnica IZUD pa merita skupaj vsega 12 m². V zadnjem času pa govorijo, da pride v stavbo še ves upravni aparat bodoče komunice. Upajmo, da je to samo zastraševanje.

IZDALI BODO ZBORNIK

Že zadnjič je bil priobčen članek o spomeniku, ki ga bodo v Sentjurju odkrili ob priliki proslave državnega praznika 29. novembra. Ob tej priliki pripravila odbor ZB ob pomoči ostalih organizacij prijetno presenečenje. Izdati namerava manjši zbornik, pri katerem bodo sodelovali s strokovnimi in poljudnimi članki šentjurski rojaki, ki bivajo sedaj v Ljubljani, Mariboru in drugod.

IZ DOBRNE

Pretekli teden se je završil enomeščni gostinski tečaj. Gostinska zbornica v Celju je nudila tečajnikom vse ugodnosti. Poskrbela je tudi za hrano, ki je bila izdatna in odlična. Vsi tečajniki smo hvaležni predavateljem za njihov trud, ker so žrtvovali marsikatero uro, da bi nas čim več naučili.

Po izpitih in po tovariškem zaključku z vsemi, ki so se trudili za naše kvalifikacije, nas je odšlo domov 35 tečajnikov s skoraj 100 odstotnim uspehom. V nedeljo je bil redni letni občni zbor zadrúžnikov in članov zadruge »Kajuh«. Ob tej priliki so izvolili nov upravni in nadzorni odbor.

OBČNI ZBOR KZ V GOTOVLJAH

Preteklo nedeljo je bil občni zbor KZ v Gotovljah. Na občnem zboru je bilo navzočih preko 70 članov. Na zboru je stari odbor podal pregled dela v preteklem letu. Iz poročila je razvidno, da je KZ zelo dobro gospodarila, kar je razvidno iz tega, da zadruza izkazuje 600 tisoč dinarjev dobička. Iz dobička bodo nabavili škroplilnice, ki so za zadruge potrebne.

Na občnem zboru so sklenili tudi, da bodo storili vse, da bi bil njihov zadrúžni dom čimprej gotov in postal tako središče kmetijskega udejstvovanja, dvorana pa bi služila prosvetnim namenom.

IZ FRANKOLOVEGA

Preteklo nedeljo je bil občni zbor KZ Frankolovega. Udeležilo se ga je tudi precejšnje število nečlanov, kar dokazuje zanimanje prebivalstva za njeno delovanje.

Zadruga je v preteklem letu poslovala zadovoljivo in je ustvarila preko 7 milijonov dobička. Pretežni del tega je namenjen za dvig kmetijstva.

Občnemu zboru je prisostvoval tudi ljudski poslanec tov. Šumrada Vinko, ki je pohvalil delovanje zadruge. Podprl je pobudo nekoga člana, naj se v kraju ustanovi čitalnica, ki bo nudila kmetom tudi strokovne knjige in jih seznanjala z naprednejšimi oblikami gospodarjenja. Sprejeta je bila tudi zamisel o uvedbi nasadov črnega ribezla, ki bi poleg sadjarstva in vinogradništva nudil precejšen dohodek kmetom.

Drago.

strokovnjaki ugotavljajo, da je temu nedvomno vzrok prilita večja ali manjša količina vode. Prav bi bilo, da Sanitarna inspekcija večkrat pobere vzorce vina v kletih in točilnicah celjskih gostiln in jih pošlje v analizo. Rezultati take nenadne inspekcije, še bolj pa rezultati strokovne analize bi celjane gotovo zelo zanimali.

IZPOD BOHORJA

STARI TRG

Tov. Rebernik Lado iz Starega trga je pred kratkim občutil, kaj se pravi, če ima Kmetijska zadruga v Lesičnem le enega bika in še tega nerabnega. Zato je svojo kravo vodil v 3 km oddaljeno ekonomijo v Kozje, kjer imajo tri bika. Zglasil se je pri upravniku, pri tajniku, nazadnje še pri veterinarju. Povsod so ga odklonili, da mu krave ne bodo oplenili, pa se naj obrne kamorkoli. In da naj občina in Kmetijska zadruga v Lesičnem poskrbita, da bodo imeli tam bika na razpolago. Končno je veterinar svetoval, naj gre s kravo k zasebnemu bikorejcu Mačku v Skopečnem pri Prevorju, oddaljenem od Kozjega 8 km, kar je toj. Rebernik tudi storil. Prehodil je tisti dan s kravštom 16 km. Naši kmetje ne verjamejo, da bi taki primeri pospeševali živinorejo na Kozjanskem.

POJASNILO NA »PISMO S PLANINE«

Poslovodja mlekarne v Planini tov. Anton Janša nam je na dopis o poslovanju planinske mlekarne, ki smo ga pred tedni objavili v našem listu poslal naslednje pojasnilo:

Planinska mlekarina je začela obratovati v začetku lanskega leta in je takoj ob začetku poslovanja dvignila ceno mleku za 2 din pri litru ter to ceno tudi vseskozi obdržala. Čistega dobička je imela lani okrog 175.000 dinarjev. Namen mlekarne ni, da bi ustvarjala dobiček, temveč, da se mleko kmetom vnovči po primerni ceni. Glede srotke pa je tako, da bi jo ne prodali niti 20%, zato pa s srotko delno plačamo voznike mleka, poslovodja mlekarne pa jo dobiva kot odškodnino za posojeni mlekarški inventar, malenkostno količino jo razprodamo po ceni 1 din za liter, ostalo pa brezplačno razdelimo donalčcem mleka.

Ker pa mlekarina ne more plačevati z vodo pomešano ali posneto mleko po isti ceni kot naravno, polnomastno, smatramo, da kritik želi, da bi OZZ odkupovala mleko na Planini in misli, da bi tudi slabo mleko plačevala po polni ceni. Dopisnik torej ni podal obznanerane kritike. Na Planini je splošno znano, da mlekarina dobro posluje ter prodaja kvaliteten mleko, kar je ugotovila tudi revizija OZZ. Pa tudi upravni odbor je s poslovanjem mlekarne prav zadovoljen.

POD DONAČKO GORO JE ŽAŽIVELO

Na pobudo odbora Socialistične zveze so se pred dnevi v zelo velikem številu zbrali volivci z Donačke gore. Republiški poslanec, tov. Krivec Alojz, je ob razložili volivcem našo notranjo in zunanjo politiko. Podrobno je govoril o davkih, preobrazbi naše vasi ter o komunah. Kmetje so želeli pojasniti za radi uredb o sejni lesa. Mnogi so se pritoževali, da so nekateri uradniki na davčni upravi v Celju neprijazni s strankami. Kmetje želijo, da bi se premerila zemlja, ker je sedanji kataster zastarel. Veliko je zanimanje za elektrifikacijo. Nekateri so mislili, da bodo zastoj prišli do električne luči in sedaj godrnjajo, ko bodo morali tudi sami seči v žep. Na pobudo kmetov bomo povabili v kratkem strokovnjake, ki bodo predavali o naprednem kmetijstvu.

Istega dne popoldne se je zbrala mladina Donačke gore na svoj drugi redni sestanek. Z zanimanjem so poslušali predavanje o pomenu 8. marca.

Mladina je začela z rednimi vajami za igro »Veriga« in je sklenila, da jo bo uprizorila do konca aprila.

VLJUDNOST NAJ VELJA ZA VSE

Delavci okoliša Ponikva pri Grobelnem se pritožujejo zoper tov. Zasavskega, uslužbenca železniške postaje Ponikva. Imenovani tovariš izdaja pri navedeni železniški postaji vozne karte potnikom in mesečne, delavcem in uslužbencem, ki se vozijo na delo v Store in drugam. Pri opravljanju te službe je zelo grob, napram nekaterim pa izredno vljuden in jih celo pušča v pisarno, kamor po predpisih ne bi smeli vstopiti.

Tipičen primer nepravilnega odnosa do potnikov je imenovani pokazal dne 31. marca, ko smo delavci v vrsti čakali že pol ure pred prihodom vlaka, da bi si nabavili mesečne karte za april. Kakih 24 nas je čakalo ponižno v vrsti, ko je tov. Zasavski enostavno izjavil, da ne da mesečnih kart. Nato so nekateri njegovi prijatelji šli v njegovo pisarno in tam dobili karte, medtem, ko jih ostali, ki smo še nadalje čakali na odrejenem mestu nismo dobili. Čas bi že bil, da bi se ta uslužbenec že začel zavedati, da je on na tem mestu zaradi strank in ne stranke zaradi njega.

Cobec Mihael

Popravek

V zadnji številki našega lista smo v poročilu o sodni razpravi proti Adolfu Urbančiču med drugimi, ki so prejela plačevanje, imenovali samo Planinsko društvo. Planinsko društvo Celje pa ni prejelo od Urbančiča nobene plačevanje zastoj, kar pa je dobilo, je Cinkarni v redu plačalo in je to razvidno iz blagajniške knjige.

Proti koncu članka (5. odstavek od zadaj) pa je tiskarski škrat začel predzadnji stavek tako: »Če ne verjamemo izjavam ...«. Moralo bi pa stati: »Če naj verjamemo izjavam ...«, kas s tem popravljamo.

IZ SODNE DVORANE

TATVINA USNJA V TOVARNI »KONUS«

V Tovarni usnja »Konus« v Slovenskih Konjicah je bila kot delavka zaposlena 39-letna Skorjanc Ana. Lani in letos je v več primerih ukradla razno usnje, ki si ga je ovijala okrog pasu in ga tako spravila iz tovarne. Skupna vrednost ukradenega usnja znaša najmanj 265.000 dinarjev. Sajbert Ludvik, čevljar brez stalne zaposlitve, je Skorjancem navoovoril, da je tudi zanj ukradla nekaj usnja za najmanj 20.733 dinarjev. Tudi cestarju Hrašan Francu je preskrbela za 5000 dinarjev usnja. Delavka Orož Marija iz Tepanjskega vrha, Puškin Ivan, posestnik iz Brezja pri Ločah, Podgoršek Justina, gospodinja iz Doberneže, Jelen Neža, gospodinja iz Doberneže, Pušnik Stanko iz Draže vasi, Faktor Milica, gospodinja iz Tepanja in Faktor Jožefa, gospodinja iz Tepanja so pri Skorjancem zamenjale usnje za živila in pijačo ter prikrivali ukradeni usnje. Sodišče je vseh deset kaznovalo: Skorjanc Ana je bila obsojena na 2 leti in 6 mesecev zapor, Sajbert Ludvik na 2 leti zapor, Hrašan Franc na 8 mesecev zapor, Orož Marija na 1 leto in 6 mesecev zapor, Pušnik Ivan na 6 mesecev zapor, Podgoršek Justina na 1 leto zapor, Jelen Neža na 3 mesece zapor, Pušnik Stanko na 1 mesec zapor, Faktor Milica na 14 dni zapor in Faktor Jožefa na 20 dni zapor.

Steklarski delavec v Straži pri Rogatcu, Franc Kapelari, je v namenu, da bi prišel do zavarovalnine, navoovoril svojo ženo Rozalijo, da zažge stanovanjsko hišo v Stojnem selu, ki je bila njuna last. Zena je požig izvršila, hišo je uničil požar. Kapelari je prijavil Drž. zavarovalnemu zavodu v Celju, da mu je dne 27. 10. 1954 zgorela hiša in da ima 80.000 dinarjev škode. Goljufija pa je prišla na dan in iz plačilom zavarovalnine ni bilo seveda nič. Obema pa je sodišče »izplačalo zavarovalnino«. Franc Kapelari bo sedel 8 mesecev, Rozalija pa 1 mesec v zaporu.

Križnik Marija iz Stor je v stanovanju Tanjšek Jakoba v Polšah pri Strmcu vzele več metrov novega platna, razno obleko in perilo, last Tanjšek Jakoba. Zaradi tatvine je bila obsojena na 3 mesece in 15 dni zapor.

30-letni Razgoršek Jože, zaposlen v Rudniku v Laškem je tam vzpel 13 pocinkanih cevi v vrednosti 15.771 dinarjev. Kazen 3 mesece zapor.

G. A. je v Tovarni kovanega orodja v Zrečah, kjer je bil zaposlen, postopoma jemal razno ključavničarsko orodje. Vrednost odnešenega orodja znaša 20.000 dinarjev. Kazen 1 mesec in 15 dni zapor.

CESTO VITANJE-PAŠKI KOZJAK BODO LETOS NADALJEVALI

Vsa zadnja leta — pa tudi pred vojno — so kmetje v vitanjskem predelu sila robnatili nad slabimi gorskim cestami, ko so iz nepreloženih grap prevažali les v dolino. Slaba občinska cesta, ki je Vitanje vezala s Paškim Kozjakom, je bila povsem izrabljena, vila se je po grabnih in je zaradi izvirkov bila zmrznjena vse zimske mesece, tako, da je bil vsak prevoz lesa nemogoč. Zato se je občina Vitanje že v lanskim pomladi odločila za novo cesto, ki bo ta predel Vitanja vezala s Paškim Kozjakom. Vila se bo po hribovitih kamnitih predelih v dolžini 6 km. Do zdaj so jo zgradili že preko 4 km in je najhušji teren že za njimi. Prihodnji mesec bodo znova začeli z deli na tej cesti in če ne bo posebnih zadržkov, bo cesta izročena svojem namenu že v poletnih mesecih.

Vitanjski kmetje se te pridobitve zelo veselijo, saj bodo po novi cesti lahko vozili poleti in pozimi.

Gibanje prebivalcev v celjski okolici

V času od 29. 3. do 5. 4. 1955 je bilo rojenih 13 dečkov in 9 deklic.

Poročili so se:

Stefan Posl, rudar iz Rogatec in Karolina Platonjak, poljedelka iz Blatnega vrha, obč. Jurkloster; Milan Potocnik, poljedelec iz Gubne in Ljudmila Tace, poljedelka iz Gubne, obč. Lesično; Vincenc Pajek, posestnik iz Bistrice in Bernarda Romih, poljedelka iz Bistrice, obč. Lesično; Franc Kojter, zidar iz Turnega in Angela Tuhtar, poljedelka iz Breze; Janez Herček, upokojenec in Terezijska Kampus, kmetica, oba iz Belega, obč. Smarje pri Jelajah; Leopold Vračun, poljedelec iz Rakovec in Neža Zidar, kmetica iz Babnega brda, obč. Slivnica pri Celju; Avguštin Jančič, poljedelec iz Irja, obč. Rog. Slatina; Ljudmila Skorjanc, poljedelka iz Tuncova, obč. Rog. Slatina; Janez Brenc, poljedelec iz Velikih Roden, obč. Rog. Slatina in Neža Skrabl, poljedelka iz Cest, obč. Rog. Slatina; Janez Gradinšek, tov. delavec in Marija Strašek, poljedelka, oba iz Stor; Anton Plahuta, rudar iz Šibenika in Angela Suhadolčan, poljedelka iz Šibenika.

Umrli so:

Marija Centrih, upokojenka iz Podlog pod Bohorjem, stara 72 let; Stojančič Amalija, gospodinja iz Lubovega graba, obč. Jurkloster, stara 67 let; Franc Tepina, tovariški delavec iz Lokave, star 28 let; Ana Pajek, prevzitarica iz Bistrice, obč. Lesično, stara 85 let; Franc Znidar, upokojenec iz Dola pri Smarju, star 71 let; Jera Zatlir, kmetica iz Prelog pri Smarju, stara 57 let; Franc Ropas, upokojenec iz Sela pri Vrnskem, star 70 let; Marija Sumak, posestnica iz Gabere, obč. Rog. Slatina, stara 71 let; Ferdinand Vebec, upokojenec iz Kaple, star 60 let; Tomaž Hrovat, kmet iz Tabora, star 94 let; Martin Stante, poljedelec iz Dobja, obč. Drajnje, star 66 let; Urban Operčkal, kmet iz Lindeke, obč. Frankolovo, star 72 let; Frelih Valburga, gospodinja iz Slivnice pri Celju, stara 33 let; Jožefa Mikša, upokojenka iz Sentjurja, stara 77 let; Branko Flis, otrok iz Lokari, star 5 mesecev; Franc Knez, upokojenec iz Bistrice, star 85 let; Ana Langer, kmetovalka iz Grobelnega, stara 59 let.

Pri kapucinskem mostu so otroci streljali s karbidom. Pri tem je dobil Iršič Ferdo poškodbe na glavi in očeh. Spravili so ga v bolnišnico v Maribor.

Pri delu v Cinkarni je padel z višine Murgl Peter iz Skofje vasi. Utrpel je pretrč možganov.

Pri padcu si je poškodoval nogo Leskošek Ivan iz Smihela pri Mozirju.

Pri vožnji s kolesom je padla Kosar Angela iz Orle vasi pri Braslovcah in si zlomila nogo.

15-letna Trepane Jožica iz Gotovelj je padla s peči na štedilnik. Pri tem se je zvrnil nanjo lonec z vrelo vodo. Dobila je težje opekline.

V Stanetovi ulici je stal na pločniku pred neko trgovino voziček, v katerem je bil otrok. Pred pločnikom se je ustavil tovorni avtomobil. Avto je zadel v voziček. Pri tem je bil otrok v vozičku težko poškodovan in ga so reševalci takoj prepeljali v bolnišnico. Kako se je zgodila nesreča, bo pojasnila preiskava.

Pri telovadbi si je zlomila levo nogo Gobec Marija iz Sentjurja.

Pri sekanju drv se je vsekval v roko Lazar Anton iz Tabora.

Pri padcu si je poškodovala nogo Urbanc Marija iz Lubijske pri Mozirju.

Tribuna

OLEPŠEVALNEGA V TURISTIČNEGA DRUŠTVA V CELJU

OJ TI ZLEBOVI CELJSKIH STREH!

Prišla je pomlad in je pobrala sneg. S streh je kapljalo, teklo in curjalo, da je bilo veselo. Oj ti celjski Zlebovi! Vljudno naprošamo lastnike in upravne organe zgradb, da čimprej popravijo zlebove, saj so se nedavno lahko temeljito prepričali, kje je zlebove treba popraviti, saj je kapljalo več kakor teden dni raz streh.

PRVI CELJSKI TURISTIČNI TEDEN

Ob proslavi svoje 30-letnice organizira letos Olepševalno in turistično društvo Celje prvi celjski turistični teden. Vse prireditve bodo tudi v proslavo 10-letnice osvoboditve. Prireditve bodo od 14. do 22. maja ter so dosedaj že zagotovile sodelovanje: Ljubljanska

opera, ki bo izvajala opero »Seviljski brivci« in balet »Ohridsko legendo«, dalje Celjski komorni zbor, Godalni orkester SKUD Ivan Cankar ter razne športne in kulturne organizacije. Podoben program prireditev bomo objavili pravočasno. Olepševalno in turistično društvo naproša vsa društva in organizacije, ki bi hotele sodelovati na prvem Celjskem turističnem tednu, da ga o tem čimprej obvestijo. Omeniti moramo še, da bosta sodelovali tudi ob gledališki tako mestno, kakor ljudsko.

VODA IN VINO!

Zadnje čase se čujejo prav pogosto pripombe, da točijo v nekaterih celjskih gostilnah prav rahlo vino. Vinski

Celje v filmu - Zračni bicikelj - Raketa iz Hudičevega grabna

(Nadaljevanje s prejšnje številke)

Kot sem obljubil, pišem danes o razgovorih s filmskimi zvezdami in zvezdniki.

Gina Lollobrigida je povedala, da se je spoznala s svojim možem Škoficem takrat, ko ga je prvič srečala.

Audrey Hepburn pravi, da je odklonila ponudbo Holliwooda zato, ker pač ni hotela tja.

Gregory Peck pravi, da ni kriv ničesar, če so žene tako abstraktno vnete zanj in da jim ne more ničesar pomagati.

Zračni bicikelj je sicer resničen, toda v ameriški mornarici, in je za polet v Celje imel premalo goriva za pogon, medtem ko je raketa v Hudičevem grabnu stoodstotna raca.

Bil sem specialno naročen za prejšnje številko kot poseben reporter in se seveda svojega dela temeljito oprijel. »Celjski tednik« je pač izkoristil priliko, saj komaj vsakih sedem let izide na 1. april.

Predstavljam vam še svoje sodelavce pri potegavščini. To so bili Arnuš Ludvik, fotoamater, ki je filmske zvezde fotografiral, dalje Tonček Skok, ki je izvršil plastično kirurgijo glav filmskih zvezd in zvezdnikov na čisto vsakdanje celjske postave.

Lepo se Vam zahvaljujemo vsi za Vašo lahkovernost, posebno pa še Vaš vdani

Franček Frakelj

Celjske bodice

ODPRTA VRATA

(Po starem napevu)

Popotnik pride čez goró,
ga stiska žeja, glad močno.
Kje si, Ljubljanska cesta ti,
ki krčma se ob njej beli?

Pred nizko hišo obstoji,
da v njej krepčilo si dobi,
od vseh potrebnih cenjeno,
a najde jo zaklenjeno.

Popotnik trka na vso moč
proseč in še preklinja joč.
Nazadnje ve: Zaprt je hram
in moral bo naprej drugam.

Popotnik, zdaj pa se nasmej,
odprla so se vrata, glej
Pri Siršetu »Dolenjski hram«
spet točil ljubo vince nam.

PESEM O KONJU

(Janežkova šolska naloga)

Žival je, ki se konj ji pravi,
pa tudi kljuse in kobila
in včasih mrha, kadar v jez
zadene psovka ga nemila.

Ima glavó in štiri nóge,
namesto čevljev pa kopita.
Stanuje v hlevu, tam semá se
in ovsá rad naje dosita.

Je dlake rjave, črne, bele.
Vozove vleče, plug in brano.
Ima otroka, ki žrebé mu
tne je in je neugnano.

Ves rep mu je iz prave žime,
da z njimi odganja muhe sitne.
Koristi pa nam tudi z gnojem,
da njive bolj so rodovitne.

Na stare dni mu moč opeša,
a včasih zlomi si še nogo,
tedaj hud mož po njega pride,
odpelje nam žival ubogo.

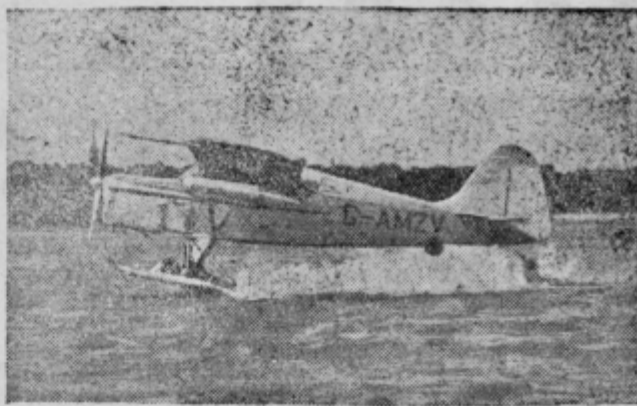
Se mrtev konj nam je koristen,
a cena je le tri kovače
za kilogram kosmate teže
živali ljube te domače.

Visoko pa mu vrednost zraste,
ko v pest mesarij ga dobijo.
Meso kar po dvanajst kovačev
s kostmi! Tako nam ga solijo!

Pa tudi juho konj nam daje,
klobase, golaž in salame.
Moj očka »hahah« mu pravi
in vselej prvi kos si vzame.

PRIJATELJU KOMPONISTU

Le ustvarjaj, kompontraj,
simfonij mi sto napiši,
a potem skrbno zadržaj,
da jih svet ne sliši.

»Auster« je najmodernejša hidroletalo z montiranimi vodnimi smučmi, ki služijo za pristaneke na vodi. Letalo služi za dovažanje goriva in drugega tehničnega materiala, kakor tudi za raziskovalne namene. Tehnično je zelo izpopolnjeno in se spušta z največjo brzino na morsko gladino.

Kaj vse se skriva pod površino zemlje v naših krajih

Nedavno je ves svet, pa tudi nas same, iznenadila izjava predsednika republike, ki je v skupščini povedal, da ima Jugoslavija bogate naravne zaloge uranove rude in da bo v doglednem času začela uporabljati te zemeljske zaklade za pridobivanje atomske energije v gospodarske namene.

Industrijski napredek naše države sili naše znanstvenike, da neprestano odkrivajo nova rudna bogastva. V lanskem letu so slovenski geologi zelo pridno raziskovali našo domovino in imeli pri tem razveseljive uspehe. Dosti najdišč dragocenih rud se nahaja tudi na našem področju. Pa pogledimo kaj vse se skriva pod koreninami gozdov, zelenimi tratami in pašniki pri nas?

Premogovnike poznamo. Poleg njih je še veliko ležišč premoga. Nekaj je raziskanih, nekaj pa samo domnevnih in bodo dejanske zaloge ugotovili z novimi vrtnji. Toda mi se zanimamo predvsem za še dragocenejše kovine.

Zelezna ruda je bila najdena na Vranskem, Vitanju, pri Slov. Konjicah, na severni strani Savinjske doline med Celjem in Soštanjem ter v obsotelski dolini na Kozjanskem.

Področje zemeljskih plasti, ki vsebujejo aluminijevo rudo, se razteza pod Dobrovljami (mišljeno je celo pogorje) do Smartnega ob Paki.

Zivo srebro je bilo najdeno v Zgornji Savinjski dolini med Mozirjem in Rečico ter pri Soštanju.

Bakrena ruda se nahaja na področju Pristave pri Celju, medtem ko imata šmihelski hrib nad Laškim in Zusem nekaj manganove rude, toda žal ne v zadostni količini za izkoriščanje.

Svinčene rude ima celjski okraj kar precej. Nahajališča so v Rečici v Zgornji Savinjski dolini, dalje pri Soštanju, pri Dobrni, pod Mrzlico, ter v laški okolici, predvsem v Zikovci, Padežah in na Svetini.

V Lepi Njivi nad Mozirjem je nahajališče antimona. Tudi zlato je na področju celjskega okraja zastopano. Krajeno ime Zlateče na Kozjanskem ni nastalo brez podlage.

Raziskovanja seveda še niso dokončana. To so izsledki prvih let po vojni, prej pa na področju raziskovanja geološkega sestava naših krajev ni bilo veliko storjenega. Morda se pod rušo v naših krajih nahajajo še mnoge dragocene rude, saj je znano, da se tam, kjer je nekaj vrst rud, nahajajo običajno tudi vse druge.

Razvoj industrije, ki vse bolj napreduje v naši socialistični državi, bo nujno terjati odkrivanje novih in novih naravnih zalog najrazličnejših rud. Zato ni izključeno, da bodo na našem področju odprti novi rudniki žlahtnih kovin. Odvisno je seveda še največ od tega, v kakšnih množinah se te rude pri nas nahajajo in če jih je vredno pridobivati. Z ozirom na bližnjo tovarno aluminija bi bilo zelo ugodno, če bi se nahajališča aluminijeve rude pokazala kot izdatna.

Poleg raziskavanj, ki jih opravlja Inštitut za geološka raziskavanja v Ljubljani, bi veliko lahko pripomogli prebivalci sami, ki bi »čudne in nenavadne kamne različnih barv in trdote« kdaj pa kdaj pokazali kakemu prirodopisnemu učitelju bližnjih šol in se pozanimali, če ni najdena stvar ruda. Tak signal bi lahko opozoril znanstvenike za nadaljnje raziskovanje.

ZANIMIVOSTI

PODGANE IMAJO PRIRODNI RADAR

Prirodoslovci so ugotovili, da imajo nekatere živali poseben čut, oziroma neločljivo občutljivost podobno napravo. Najbolj zanimiva žival v tem pogledu je podgana. Poizkusi, ki so jih učenjaki na tej živali uporabili, so to trditev zgovorno potrdili.

Podganam so zavezali oči z neprozornimi ovoji. Spustili so jih v nekaj labirint in podgane so z neverjetno občutljivostjo tekele po malih hodnikih in se ustavljale pred vsako zapreko še preden so se jih dotaknile. Kadar niso bile več prepričane, da lahko nemoteno tečejo naprej, so obstale, kot da ugibajo smer, potem pa z neverjetno točnostjo tekle naravnost skozi odprto labirinta v prostost.

Toda čim so podganam z voskom zamažili ušesa, so živali ta orientacijski občutek popolnoma izgubile. Zaletavale so se v preziške in prepreke kot najbolj neumna bitja. To je bil dokaz, da podgane oddajajo nekatere neslišne glasove, ki se v obliki odmeva vračajo v njihova ušesa in tako ugotavljajo kje

se prepreka nahaja. Teh glasov ljudsko uho ne more slišati.

Se bolj razvit prirodni radar kot podgane imajo netopirji, ki v nočeh z neverjetno spretnostjo obidejo vsak predmet, ki jim je napoti pri njihovem letanju.

VELIKA ŽELVA KAPETANA COOKA SE ŽIVI

Leta 1777 je znameniti angleški kapetan-raziskovalec, James Cook, ujel veliko želvo in jo poklonil kralju Tongabati, vladarju otoka Tonga v Tihem oceanu. Od takrat je želva vedno v vrtovih te vladarske hiše. Zanj so napravili posebne stavbe in kopalnice. Sedanji princ otoka Tonga se je obrnil na muzejske strokovnjake, da bi mu svetovali, kako bi to znamenito žival muificirali, ker sumi, da bo njeno življenje kmalu končano. Strokovnjaki recepta za konzerviranje Cookove želve še niso našli, pač pa so ugotovili, da bo želva preživela še nekaj generacij in naj princ prepusti to skrb svojim potomcem, ker so na svetu želve, ki so dosegle še veliko večjo starost.

51

Vodja sperenberških hlapcev, ki so spremljali bogato židinj, je prepozno spoznal, da je prehitro zaupal neznanemu potniku. Jezdili so kolikor se je dalo hitro ob Savinji navzgor, pri tem pa povzročali nepotreben hrup. Vsem se je mudilo, da bi čim prej prispeli. Na najbolj divjem kraju so jih napadli zakrinkani

možje. Boj je bil kratek. Vsi Rahelini spremljevalci so obležali v krvi razen enega, ki je moral jezdit naprej v Celje in sporočiti trgovcu, da bo čez teden dni lahko objel hčer, če slu, ki se bo oglašil, izplača dve sto srebrnih mark, drugače bo ponovno prodana trgovcem sužnjem.

Roparji so z Rahelo odjezdili v osrčje prostih kozjanskih gozdov in lovski grad sredi grap, potem pa je Rudolf odjezdil v Celje.

52

Naslednji dan je Friderik v Celju sodil in sprejemal prošnje tržanov. Med slednjimi je bil star, sivolas žid, ki je prosil pomoči, da bi osvobodil hčer iz rok roparjev.

Friderik se je iz starca norčeval, češ da je spremstvo zaupal babnicam sperenberške hiše, ki so sovražniki Celjanov, zdaj bi pa

rad, da jo on, Friderik, spet reši iz nove nesreče.

Ko je žid pristal na plačilo iste vsote, ki jo je namenil Sperenberškim, je Friderik ukazal mestni posadki, da izsledi roparje.

V tem je prišel tudi Rudolf in pomenljivo pomežiknil Frideriku, češ, vse je v redu.

»Kakšna je?« je vprašal Friderik.

Zaradi lepote bi morala jutrovska zvezda sedeti med angeli.

Priredil
Jurček Krašovec
Ilustriral
Tonček Skok

53

Rahela je drugi dan proti večeru iznemogla v solzah zaspala. V sosednjem prostoru so v roparje preoblečeni vojščaki pili in prepevali. Njihov gospod in zapovednik je bil med njimi dobre volje, da še nikoli. Ko pa so pijani moške pozno v noči pozaspali, si je Friderik nadel krinko in tiho stopil v Rahelino ječo.

Deklica je spala. Vitez je pomaknil svečo k njenemu obrazu:

»Pri moji veri. Rudolf je imel prav.«

Njegov meč in šlem sta zaropotala po kamnitih tleh in plemič se je pijano opotekel k ležišču.

Pred vrati je stal Rudolf in poslušal obupne klice dekleta. Potem si je zatisnil ušesa in na ves glas pel, da bi pregnal slabo vest.

»Če gospod si kaj želi, enostavno vzame si!«

54

Zjutraj si je Rahela obupana grebla s prsti obraz in molila Mesiji, naj ji nakloni smrt. Tedaj so pod obzidjem zadoneli rogovi. Zvenketanje mečev in helebard je oznanjalo, da plačanci dobro igrajo komedijo.

Čez kratek čas je pred Rahelo stal Friderik kot rešitelj. Zidinja mu je otožna in

brez besed sledila v Celje. Stari žid je jokalo od veselja in se zahvaljeval.

Friderik je dobil ugled plemiča, ki je rešil celo judovsko dekle smrti. Z denarjem, ki je bil namenjen Sperenberškim za povračilo dolgov, je odpotoval v Brežice in kupil pri tamošnjem židu vse dolgove gospodov Sperenberških.

Ko so Sperenberški zvedeli, kdo jih drži v kleščah, so izgubili vsako upanje.

ŠPORT

Nogomet

TREŠNJEVKA: KLADIVAR 2:0 (1:0)

V drugem kolu spomladanskega tekmovanja Hrvaško-slovenske lige je Kladivar nastopil proti Trešnjevki v Zagrebu. Trešnjevka je bila jenski prvak te lige in nogometaši Kladivara niso na tujem igrišču proti renomiranemu nasprotniku računali na poseben uspeh. Taktika Kladivara je bila defenzivna igra. Vendar je tudi to srečanje pokazalo, da obe moštvi nista še v pravi formi. Igra je bila povsem enakovredna, čeprav sta padla dva slučajna gola. Obe moštvi sta imeli zrela situacija na pretek, ki jih pa slabi napadalniki nista znali izkoristiti. Obe obrambi sta bili boljše od moštva. Pri Trešnjevki se je najbolj odlikoval Sertić na levem krilu, pri Kladivaru pa Cater v obrambi in Marinček v napadu. V prvem polčasu je Sertić usel obrambi, tepo centralni v sredino, Spirk pa je z nogu in je priselonec poslal v mrežo — 1:0. V drugem polčasu je Trešnjevka dosegla še drugi gol. Iz kakih 20 m pred golom Kladivara je bil izveden prosti strel proti Kladivaru. Zopet je bil uspešen Sertić, ki je usel obrambi. Vodeb ga je ujel, vendar ga je pri tem zrušil v kazenskem prostoru. Dosejenci kazenski strel je realiziral Kostel in s tem postavil končni rezultat tega srečanja. V moštvo Kladivara so nastopili isti igralci kot proti Tekstilcu, rošada je bila napravljena le z vrstivijo Lešana v голу in Pavlića v napadu, izpadla pa sta Veličković in Bulčić.

USPEŠNI NASTOP LIGASKIH KLUBOV CNP

V nedeljo so se spoprijeli v I. kolu spomladanskega tekmovanja tudi enajstostorodne in zahodne skupine slovenske lige. Moštva iz Celjske nogometne podzve so napravila ugoden vtis z uspešnim nastopom. Tvovalski Rudar je na domačem terenu naravnost katastrofalno odpravil celjskega nasprotnika Nafto kar s 7:1 (4:1). Bratstvo iz Hrastnika pa prav tako na domačem tleh Aluminij s 5:2 (2:1). Kovinar iz Stora je prinesel dve dragoceni točki iz Maribora od Kovinarja s tesno zmago 1:0. Rudar iz Velenja in Proletarec pa sta si v Zagorju razdelila izkupiček z rezultatom 1:1 (1:1). Storoški nogometaši, ki so pred tednom dni bili poraženi v Brežicah kar 6:2 (4:0), sicer ne v nekoliko oslabileni postavi proti takšnemu Partizanu, so s svojo zmago v Mariboru naravnost presenetili. To je bila težka tekma, kjer so se Storjani borili prav srčno do zaključnega žvižga sodnika. Odlični vratar Kovinarja iz Stora je uspel 3 minute pred zaključkom tekme ugrabiti kazenski strel. Do prihodnje nedelje je vstati red na tabeli naslednji: 2. Rudar (Trbovlje), 3. Bratstvo (Hrastnik), 3. Rudar (Velenje) in 8. Kovinar (Stor).

KLADIVAR (MLADINA): BETON 5:0

V prijateljski tekmi je mladina Kladivara v nedeljo premagala moštvo Betona kar s 5:0. To je bila trening tekma mladincev Kladivara pred odhodom na turnir v Graz.

Košarka

Velike priprave za tekmovanje v srednjih šolah Na celjskih šolah se v zadnjem času močno pripravljajo na tekmovanje v košarki. Pred dnevi so učiteljski in študentski timi v gostech ekipa javencev iz Metalurško-industrijske šole iz Stora. Storjani so si šole s sijajno igro v zadnjih minutah zagotovili zmago z rezultatom 70:57. V soboto in nedeljo so bili v Celju v gostech gimnazijci iz Murske Sobotice. Z ekipami I. gimnazije so odigrali 4 tekme, katere so dijaki in dijakinje I. gimnazije vse odločili v svojo korist. Nedeljske tekme so se končale z rezultati: moški — I. gimn. : Gimn. Murska Sobota 99:84, ženske — I. gimn. : Murska Sobota 56:56. Tudi gojenci Metalurško-kovinarske šole iz Stora so odlični srečanje z Mursko Sobotico v svojo korist s 45:32.

Smučanje

Preko 80 tekmovalcev na Golteh Profesorji in učitelji telesne vzgoje šolstajnskega okraja so preteklo nedeljo organizirali na Golteh prvenstvo srednjih šol šolstajnskega okraja v smučanju. Nastopilo je preko 80 mladih smučarjev, ki so se med seboj pomerili v tehnik, skokih in smuku. V ekipnem prvenstvu je imela največ uspeha gimnazija Mozirje, sledila pa ji Velenje in Šoštanj. Med posamezniki so bili najboljši: v tehnik pri moških Jenko iz Velenja, pri ženskah Mehova iz Šoštanja, pri skokih Beširovič iz Šoštanja, pri smuku pa je bil zmagovalac dijak iz Mozirja. Zmagovalne ekipe in posamezniki so prejeli okusne diplome.

Telesna vzgoja

Za napredek šolske telesne vzgoje Celjski aktiv profesorjev in učiteljev telesne vzgoje je v soboto in nedeljo izvedel že svoj tretji dvodnevni seminar za predavatelje telesne vzgoje iz celjskega, trbovskega, šolstajnskega in krškega okraja. Na programu je bila teoretična in strokovna izobraževanja. Seminar je vodil odlični strokovnjak in trener košarke tov. prof. Ledinek Alfonz iz Maribora. Preko 90 učiteljev in profesorjev telesne vzgoje se je seznanilo podrobno z vsemi elementi te igre in bodo pridobili znanje lahko prenašali na mladino srednjih in strokovnih šol v svojih krajih. Košarka zaradi svoje dinamičnosti osvaja mladino naših srednjih in strokovnih šol, pa čeprav je še tako težavno zapletena igra. V letovskih seminarjih so se predavatelji telesne vzgoje podrobno seznanili z elementarnimi igrami, ljudskimi plesi, rokometom in košarko. Brez dvoma se bo njihova strokovna izpolnjenost pokazala pri poučevanju telesne vzgoje na naših šolah in v društvi Partizan, kjer lahko pričakujemo le napredek.

Atletika

Tekmovanje v pokritih prostorih v Prebolu Za atletiko navdušena mladina je pred dnevi organizirala v Prebolu atletsko tekmovanje v pokritih prostorih. Že več let obstaja v tem majhnem industrijskem kraju atletski klub Student, ki se je v zadnjem času priključil Partizanu. Na tekmovanju je nastopilo kar 20 tekmovalcev, tehnični rezultati pa so naslednji: tek 20 m — 1. Fric 3,2 in 2. Zagar 3,5 sek., skok v višino — 1. Kočvar 150 cm, 2. Zličer 150 cm, skok v daljino — 1. Zagar 4,26 in 2. Stebarnak 4,00 m, met medicine — 1. Zagar 15,50 m in 2. Kočvar 12,56 m. Mladinci v Prebolu lahko čestitamo k tej uspehi prireditvi. Prav pa bi bilo, da bi se v tem kraju le nekoliko bolj razgibali funkcionarji Partizana in tej mladini nudili potrebno pomoč.

SPORTNI SPORED V NEDELJO, 10. APRILA Na Golteh ob 8. uri veselalom; ob 10. uri pohod smučarjev in turistov po poteh slavne XIV. udarne proletarske divizije Borisa Kidriča po Mozirskih planinah; ob 14. uri spominska svečanost na Slemenju. Govoril bo tov. Terčak Stane.

V Storah ob 15. uri nogometna tekma Kovinar (Stor) : Drava (Ptuj).

V Celju ves dan na kegljišču Betona prvenstveno srečanje v mednarodnem slogu KK Kladivar : KK Beton.

TVD »Partizan« Vransko

Je pretekli teden organiziral dve namiznoteniški prireditvi. V dvoboju med »Betonom« Vransko in »Partizanom« Vransko je bil rezultat 5:3, v drugi tekmi pa so Vrančani premagali Gomilčane s 5:2.

Namizni tenis

ZENSKA EKIPA CELJSKE SVOBODE — DRUGA V SLOVENIJI

Preteklo soboto in nedeljo je bilo v izvedbi TVD Partizan Kočevje ekipno namiznoteniško

prvenstvo Slovenije za ženske in mladinke. Med šestimi ženskimi ekipami so bile tudi članice celjske Svoobode, v postavi Ada Meško ter Bogdana Sešek. Prvi prvenstveni nastop ženske ekipe Svoobode ni razel mnogo; prognoze niso bile ugodne, saj razen rutine, obe igralni nista imeli v zadnjih letih niti nastopov, niti sistematičnega treninga. Toda kljub temu sta se z izredno voljo, proti pričakovanju, uveljavili na drugo mesto in to z enakim številom točk kakor zmagovalna ekipa kranjskega Triglava, toda le s slabšim količnikom med dobljenimi ter izgubljenimi nizi. Celjanki sta izgubili le en sam niz preveč, sicer bi se znašli na prvem mestu. Ne glede na to, je drugo mesto v Sloveniji zelo lep uspeh, ki kaže, da se celjski namizni tenis polegoma uveljavlja na tisto mesto, ki ga je imel pred vojno in prva leta po njej.

V posameznih srečanjih pa je ekipa celjske Svoobode dosegla naslednje rezultate. Svooboda : Triglav (Kranj) 3:1. To je bila pomembna zmaga nad letošnjim republikanskim prvakom. Svooboda : Ljubljana 2:5. To je bilo edino izgubljeno srečanje, ki ga pripisujemo utrujenosti, saj so Celjank morale nastopiti takoj po prihodu vlak. Svooboda : Partizan (Kočevje) 3:2. To je bilo pravi pravi najtežje srečanje, saj so imele domačinke zmago že v rokah, toda s sijajnim finišom so zmagale Celjank. Svooboda : Odred (Ljubljana) 3:2. Za Odred je točki osvojila na turnirju nepremagana Pogačarjeva, sicer pa sta zastopnici Svoobode osvojili točke napram Vidmarjevi, ter tretjo, odločilno v igri dvojice.

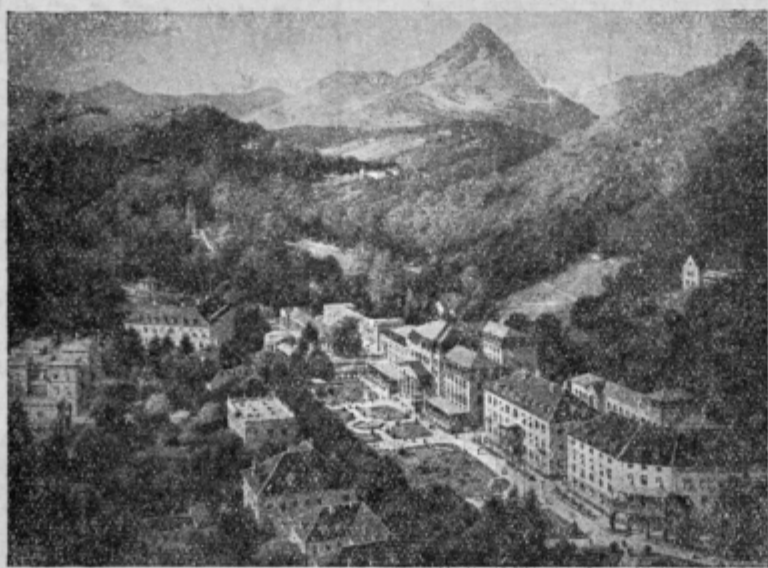
Sah

Brzoturnir Celjskega šahovskega kluba

Na brzoturnirju za prvenstvo v mesecu marcu je sodelovalo 16 igralcev. Zmagal je zopet Ode Peter. Na vseh treh dosedanjih turnirjih je bil prvi. Ostali igralci so se takole uvrstili: Draksler, Primožič, Hojnik, Šnajder, Borovšak, Jazbec, Ratajc, Šušin, Kržan, Lebič, Krempuš, Fras, Pišorn, Aleksić in Jockov.

Celjski šahovski klub je razpisal nagradni turnir v čast 10. obletnice osvoboditve in 35. letnice ustanovitve kluba. Na turnirju bodo imeli pravico udeležbe vsi člani kluba ne glede na njih kategorijo. Turnir se prične v ponedeljek, dne 18. aprila ob 5. uri popoldne. Prijave za turnir je vpisati v turnirsko knjigo do 15. aprila.

Se nekaj dni in naša letovišča bodo zopet oživila. Pogled na Rogaško Slatino

4. leciono (lekcija)

Bonan tagon! Dober dan!

Ali ste si zapomnili, kar smo se v zadnji lekciji naučili? Cu — ali, je vprašalno. Cu la segoj estas grandaj? Jes, la ... Kia estas la ĉambro? Odgovorite! La ĉambro estas ... Kia estas la ĉambroj? Pazite na množinsko končnico!

Tudi osebne zaimke smo se naučili: Ednina: mi, vi, li, ŝi, ĝi množina: ni, vi, ili (za vse spole enako).

Tudi ŝteti že znamo do tri: unu, du, tri.

Sedaj pa ŝtejmo do deset: kvar — ŝtiri, kvin — pet, ses — ŝest, sep — sedem, ok — osem, naŭ — devet (aŭ s polkroĉcem navzgor!) dek — deset.

To so glavni ŝtevniki. Kako v esperantu sklanjamo? Esperanto ima samo dva sklona: Imenvalnik, slovenski prvi sklon in tožnik, slovenski četrti sklon. Vse druge sklone tvorimo s predlogi, ki se jih bomo naučili.

Poglejmo nove besede: muro — stena, zid, libro — knjiga, pomo — jabolko, letero — pismo, vesto — obleka, havas — ima, faras — dela, lernas — uči se, skribas — piše, tio — to, tisto, ĉi tio — to-le, sur — na (predlog). La ĉambro havas kvar murojn. — Soba ima ŝtiri steno.

Za havas — ima, je vedno četrti sklon s končnico -n. Ker je beseda muro-j-n v množini (kvar murojn), pridenemo množinski končnici še končnico -n. Pravilo: Tožnik tvorimo s končnico -n.

MIR BO VSELEJ NEGOTOV, DOKLER NE BO SLONEL NA MEDSEBOJNEM RAZUMEVANJU MED NARODI.

(Jaim Torres Bodet gen. tajn. UNESCO)

Trideset delovnih let Olepševalnega in turističnega društva

Letos je poteklo trideset delovnih let celjskega Olepševalnega in turističnega društva, ki je bilo ustanovljeno 17. 2. 1921 in bi bila njegova starostna doba 34 let. Vendar društvo medvojna leta ni delovalo, zato proslavljamo letos tridesetletni delovni jubilej.

Olepševalna in turistična delavnost Celju nista tuja. Od leta 1871 je že delovalo v Celju nemško olepševalno društvo ter segajo začetki organiziranega turističnega delovanja v to leto. To društvo je storilo marsikaj za olepšavo Celja. Med drugim je uredilo mestni park, nekaj sprehajališč in poti, prvi godbeni paviljon, na njegovo pobudo pa sta bili zgrajeni moško in žensko kopališče ob Savinji v letu 1871. Prav tako je omembe vredna iniciativa društva, ki je rodila 1883, leta poseben komite za tujski promet v mestnem svetu. V zadnjih letih prve svetovne vojne pa je društvo že pričelo zanemarjati svoje uspešno delo. Zadnji odbor je društvo razpustil leta 1919.

Kmalu po vojni so uvideli Celjani, da jim je olepševalno društvo nujno potrebno. Na zborovanju dne 26. 2. 1920 je bil izvoljen pripravljalni odbor, ki mu je predsedoval takratni magistratni koncipist in poznejši magistratni ravnatelj tov. Subic. Člani pripravljalnega odbora pa so bili posestnik Volavšek, gozdarski svetnik Travirka, učitelj Sentjurc, uslužbenec Rihteršič Alojz, fotografski mojster Pelikan Josip, Ela Kalanova in Josipina Rebek. Pripravljalni odbor je krepko zagrabil za delo in se ni lotil samo priprave za ustanovitev društva, temveč tudi že prvih olepševalnih del. Do ustanovnega občnega zbora, ki je bil dne 17. 2. 1921 pod Subičevim vodstvom, je imelo društvo že 630 članov. Pripravljalni odbor je že pričel z obnovitvijo mestnega parka, poti itd. Sredstva je zbral pripravljalni

odbor iz članarine, prispevkov podpor-nih članov in mestne občine, ki je prispevala za leto 1920 5000 K, za leto 1921 pa že 40.000 K. Obnovitev parka je stala 36.000 kron. Omeniti je še dobiček veselice v Celjskem domu, ki je znašal 25.956 K. V prvi društveni odbor so bili izvoljeni Ivo Subic kot predsednik, Videnšek Jernej kot tajnik, Rudolf Volavšek kot blagajnik, Rihteršič Alojz kot gospodar, kot odborniki pa Joško Bizjak, Franjo Natek, Josip Pelikan, Beno Serajnik, Franjo Križanič, Fran Tiller in Drago Sirec.

Novi odbor je ustanovil svojo vrtnarijo in namestil vrtnarja Martina Jelovskega, ki je dvajset let neumorno negoval mestni park. Leta 1923 se je društvo včlanilo v Tujsko-prometno zvezo ter se preimenovalo v Olepševalno in tujsko prometno društvo. Občni zbori so bili najprej letno, nato pa vsaka tri leta. Od leta 1925 dalje srečujemo v društvenem odboru poleg predsednika Subica in gospodarja Rihteršiča še Antona Kuneja, Adolfa Pfeiferja, ki je vodil predvsem družabne prireditve, dr. Alojza Goričana, Josipa Pelikana, Josipa Brinarja, ing. Blaža Pristovška, Andra Posavca, Šmida itd. Glavno delo pa so opravljali predsednik, gospodar in blagajnik Anton Lečnik, ki je čestokrat zalažil znatna svoja sredstva, da je društvo nemoteno delovalo. Društveni delokrog je obsegal celotno vzdrževanje mestnega parka in vseh javnih nasadov, upravljanje lastne vrtnarije, ki jo je samo zgradilo, prodajo cvetlic in vencev, prirejanje družabnih prireditev, od katerih si je pridobila poseben sloves maskerade na pustni torek in popoldanski mladinski korzo mask. Od leta 1928 je društvo upravljalo v sodelovanju s Tujsko-prometno zvezo turistični urad, ki je imel vse agende sedanega Putnika, izdelalo je še danes znani petletni turistični načrt, postavilo vremensko hišico, prirejalo promenadne

koncerte itd. Društvo je delno skrbelo tudi za vzdrževanje Starega gradu, sodelovalo na tujsko prometni razstavi v Ljubljani, pozneje pa je sodelovalo na takih razstavah doma in tudi v inozemstvu. Izdalo je tudi dve turistični publikaciji in založilo potrebne razglednice. Leta 1941 je stari odbor prekinil delovanje.

Po osvoboditvi je bila 5. septembra 1945 v Celju Turistična konferenca, dne 9. oktobra pa je bil ustanovni občni zbor podružnice Turističnega društva Slovenije. Za novega predsednika je bil izvoljen Zmagovalnik Likar. Ker je Likar spomladi odšel iz Celja je prevzel predsedstvo Adolf Sadar, od leta 1950 dalje pa je bil predsednik Riko Presinger. V prvih povojnih letih se društvo ni moglo prav razviti, čeprav je storilo marsikaj za obnovo Celja in turizma. Novo delovno obdobje je nastopilo leta 1952, ko je bil za predsednika izvoljen Jenko Rado ter številni marljivi javni delavci, ki društvo še danes uspešno vodijo. Današnje naloge društva so: skrb za olepšavo Celja, vzdrževanje Starega gradu in pospeševanje turizma. Vse te naloge društvo danes uspešno opravlja ter si je pridobilo najlepši ugled pri vseh merodajnih činiteljih, kakor tudi pri celotnem prebivalstvu. Med zadnje večje društvene uspehe je prišteti številne turistične propagandne publikacije, lani urejen Kocenov trg in godbeni paviljon ter še mnogo koristnega.

Društvo bo proslavilo svojo tridesetletnico od 14. do 22. maja z izvedbo Prvega celjskega turističnega tedna v sklopu proslavitev za desetletnico osvoboditve. V republikanskem tekmovanju turističnih društev je lani doseglo Olepševalno in turistično društvo Celje drugo mesto, kar je lep uspeh in priznanje društvu ob njegovi tridesetletnici.

Zoran Vundler

OBJAVE IN OGLASI

PRIJAVE ZA SPREJEM OTROK V POČITNISKA LETOVANJA

Opozarjamo starše šolskih otrok in množične organizacije na tereh, da je zadnji rok, do katerega izjemoma sprejemamo prijave šolskih otrok v počitniška letovanja do 11. IV. 1955. Sprejemanje prijav predšolskih otrok v počitniška letovanja zaključimo z dnem 25. aprilom 1955. Za letošnje letovanje predšolskih otrok v starosti od 3 do 7 let imamo še več praznih mest, zato vabimo starše takih otrok, da se čimprej zglasijo v sobi št. 86 Tajništva sveta za zdravstvo in socialno politiko Ljudskega odbora mestne občine Celje, kjer dobe potrebne tiskovine in vsa željena navodila. Tajništvo sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LOMO Celje

OPOROZILO

Osebe, ki še niso vpisane v takajšnji volilni imenik in osebe, ki so v zadnjem času dopolnile 18. leto, pozivamo, da se zaradi vpisa v volilni imenik zglasijo pri Ljudskem odboru mestne občine, soba št. 64 v uradnih dneh t. j. vsak torek in petek.

Komisija za volivne imenike

PREKLIC

Podpisana Strašek Zora, roj. Ropotar, gospodinja, izjavljam, da so vse govorice, katere sem raznašala o Jamski in Ivanki in Zupane Milki, neresnične. Zahvaljujem se, da sta odstopili od tožbe. — Strašek Zora.

valovna dolžina 292 metra

Nedelja, 10. aprila
10.00 Napoved čas, pregled sporeda in poročila
10.10 Zahvalna glasba, vmes reklame in objave
10.20 Oddaja za gospodinjice
10.30 Slovenske pesmi bo pela Marija Tabor iz Laskga
10.45 Radijski dnevnik
11.00 Kar ste želeli — to bomo zavrtili!
11.30 Zahvalna in pesna glasba
12.00 Zaključek oddaje
Ponedeljek, 11. aprila
18.00 Sportni pregled, objave in reklame
18.15 Poje moški pevski zbor »Svan« Can-kar iz Celja p. v. ing. Segule
18.30 Prenos iz Ljubljane
Torek, 12. aprila
18.00 Vi vprašujete — mi odgovarjamo! Objave in reklame
18.15 Na harmoniko bo igral Franjo Per-gar iz Celja
18.30 Prenos iz Ljubljane
Sreda, 13. aprila
18.00 Poročila, objave in reklame
18.15 Kar ste želeli — to bomo zavrtili!
18.30 Prenos iz Ljubljane
Četrtek, 14. aprila
18.00 Gospodarska in kulturna kronika
18.15 Operna glasba
18.30 Prenos iz Ljubljane
Petek, 15. aprila
18.00 Pregled Celjskega tednika
18.15 Zahvalne melodije
18.30 Prenos iz Ljubljane
Sobota, 16. aprila
18.00 Poročila, objave in reklame
18.15 Kar ste želeli — to bomo zavrtili!
18.30 Prenos iz Ljubljane

ZAHVALA

Vsem, ki so spremenili na zadnji poti našo nenadomestljivo mamico

FRANJO STOPINSEK

ji poklonili cvetje ter sočustvovali z nami, naša prisrčna hvala. Prav posebno se zahvaljujemo zdravniku dr. Janezu Lovšinu za njegovo požrtvovalnost in lajšanje bolečin. Iskrena hvala gg. duhovnikom za ganljive nagrobne besede.

Celje, 1. aprila 1955

Zalujoči ostali

ZAHVALA

Vsem, ki so spremenili našega blagega, skrbnega moža in očeta

IVANA MAROVTA

na njegovi zadnji poti, vsem ki so mu darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter nam na kakršen koli način pomagali, se najtopleje zahvaljujemo. Zahvala tudi gg. duhovnikom, posebej g. dekšanu za govor ob grobu, kakor tudi estalim govornikom.

Braslovce-Topovlje, 23. 3. 1955.

Zalujoči:

žena, siovi in hčere

PREKLICIJEM IZJAVA

V zvezi z opozorilom, ki je bilo objavljeno v št. 9 Celjskega tednika z dne 4. III. 1955 (v objavah in oglasih) in v katerem sem opozarjal, da nisem plačnik dolgov, ki bi jih napravila moja bivša žena Kožuh Ana z zlorabo mojega imena, izjavljam, da nimam poudela trdit, da bi bila Kožuh Ana kaj takega storila. V kolikor je bilo opozorilo žaljivo zanje, svoj ravnanje obžalujem. — Cater Franc, Zadobrova št. 59 — Skofja vas.

UGODNA ZAMENJAVA

Zamenjam 2-sobno stanovanje v vilski četrti v Mariboru za enako v Celju. — Naslov v upravi lista.

SPOROČAM tistim strankam, ki imajo gotove izdelke od leta 1953 in 1954, naj jih dvignejo najkasneje do 15. aprila letos, sicer sem pri-moran predmete prodati po ceni izdelavnih stroškov. — Lah Albin, sodarski mojster, Drešinja vas, pošta Petrovče.

MLAJŠI, miren uslužbenec, ves dan odzeta, išče takoj opremljeno sobo pri boljši družini. Naslov v upravi lista.

KDOR MI PRESKRBI v Celju eno ali drosobno stanovanje, dobi visoko nagrado ali večje brezobrestno posojilo! — Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM sobo in kuhinjo s pritliklami za dve samski sobi, ločeni. — Naslov v upravi lista.

PRODAM ogalno stavbno parcelo ob Dečkovi cesti oziroma Miško Krajčevici ulici. — Zorko Slavko, Dečkova cesta 23.

PRODAM parcelo v Kersnikovi ulici, moško (Sportno) in žensko kolo, razno pohištvo in nekaj brušenih lesencev (lustrv). — Plahutar Celje, Plečnikova 7 (Jožefov hrib).

PRODAM ugodno parcelo v bližini Arclina, ob cesti. Vprašati: Fuser Anton, uslužbenec pri Lesni ind. Celje (Obrat)!

PRODAM veliko svetilko (stempel), črno mi-zico, lesence. — Naslov v upravi lista.

PPRODAM 900 hmeljev (smreka, jelka), 5-8 m dolge. — Klinar Jože, Svetina 12, p. Stora.

PRODAM traverze. Naslov v upravi lista.

PRODAM stanovanjsko hišo s kletjo, vino-gradom in sadovnjakom v izmeri 150 arov, ob cesti. Vse v dobrem stanju. Naslov v upravi lista.

ODDAM košnjo lucerne za leto 1955. — Naslov v upravi lista.

KUPIM enodružinsko hišo v Celju od starejših ljudi ali vdove, ki event. po dogovoru lahko do smrti uporablja del stanovanja. Naslov v upravi lista.

UPOKOJENKO sprejem k malemu otroku 10 ur dnevno. — Ostalo po dogovoru.

KMEČKI FANT (34 let) se želi priženiti na pos-estvo v Savinjski dolini. — Resne ponudbe na upravo lista.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA Dne 10. IV. 1955: dr. Bitenc Maks, Celje, Cankarjeva ulica 11. — Nedeljska dežurna zdravniška služba traja od sobote ob 18. ure do ponedeljka 8. ure.

GLEDALIŠČE

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 8. aprila ob 19.30 — Friedrich Forster: SIVEC — Gostovanje v Zalcu.

Sobota, 9. aprila 1955 ob 20 — Friedrich Forster: SIVEC — Izven abonmaja.

Nedelja, 10. aprila 1955 ob 14 — Norman Krassar: JOHN LJUBI MARY — Gostovanje v Topolici.

Četrtek, 14. aprila 1955 ob 20 — Sarrre-Saroyan: »GLEJTE, AMERIKA!« — Gostovanje Preš-ernskega gledališča iz Kranja — Izven abon-maja — Za mladino neprimerno

Petek, 15. apr. 1955 ob 16.30 — Friedrich Forster: SIVEC — Zaključna predstava za železničarje.

KINO

KINO UNION, CELJE

Od 6. do 10. 4. 1955 — ameriški film: »ZASEDA«

Od 11. do 15. 4. 1955 — angleški film: »ZELENI SAL«

Predstave dnevno ob 18. in 20. uri, ob nede-ljah ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DOM, CELJE

Od 4. do 9. 4. 1955 — francoski barvni film: »VESELJE V PARIZU«

Od 10. do 14. 4. 1955 — francoski film: »TRIJE VESELJAKI«